

Basel 2 Pilier 3
a Opatrenie NBS 15/2010
Zverejňovanie informácií o banke k 31. decembru 2010

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY	4
3. OBSAH ŽIADOSTI	23
4. REGULÁTORNA ŠTRUKTÚRA KAPITÁLU.....	27
5. KAPITÁLOVÁ PRIMERANOSŤ.....	29
6. ÚVEROVÉ RIZIKO	33
7. TECHNIKY ELIMINÁCIE RIZIKA.....	41
8. RIZIKO PROTISTRANY	43
9. TRHOVÉ RIZIKÁ: ÚDAJE PRE BANKY POUŽÍVAJÚCE PRÍSTUP INTERNÉHO MODELU PRE ÚROKOVÉ RIZIKO A MENOVÉ RIZIKO.	45
10. OPERAČNÉ RIZIKO.....	50
11. AKCIOVÉ RIZIKO: ZVEREJNENIA PRE POZÍCIE BANKOVEJ KNIHY	52
12. ÚROKOVÉ RIZIKO PLYNÚCE Z POZÍCII V BANKOVEJ KNIHE.....	54
13. VYHLÁSENIE MANAŽÉRA ZODPOVEDNÉHO ZA VYPRACOVANIE FINANČNÝCH SPRÁV SPOLOČNOSTI.....	56

1. Úvod

Účelom Tretieho piliera Basel 2, „trhovej disciplíny“, je splniť požiadavky na minimálnu úroveň kapitálu (Pilier 1) a požiadavky bankového dohľadu (Pilier 2), pomocou zavedenia trhovej disciplíny, ktorú je možné dosiahnuť vyvinutím sady požiadaviek na zverejňovanie, ktorá poskytne účastníkovi trhu prístup ku kľúčovým informáciám o rozsahu aplikácie, kapitáli, rizikových expozíciách, procese merania rizík, čo predstavuje kapitálovú primeranosť inštitúcie. Takéto zverejnenia majú svoje opodstatnenie na základe nového rámca podľa Basel 2, ktorý umožňuje bankám klásť väčší dôraz na interné metodológie, ktoré umožňujú dosiahnuť väčšiu presnosť pri hodnotení kapitálovej primeranosti.

Procedúry, ktoré majú byť prijaté slovenskými bankami, alebo bankovými skupinami za účelom zverejňovania verejne dostupných informácií (skrátene Pilier 3) sú stanovené v opatrení Národnej banky Slovenska 15/2010 ako aj v predpise Národnej banky Talianska č. 263 z 27. decembra 2006 „Nové usmernenia bankového dohľadu nad obozretným podnikaním bánk“. Toto zverejnenie bolo preto pripravené v súlade s hore uvedenými požiadavkami (ktoré zároveň zahŕňajú požiadavky prílohy XII Direktívy EU 2006/48) a následnými zmenami v regulačnom rámci.

Všetky hodnoty sú uvádzané v tisícoch eur („€“), pokiaľ nie je uvedené inak. Záporné hodnoty sú uvádzané v zátvorke.

Požiadavky na zverejnenie, ktoré by neobsahovali žiadne informácie, pretože nie sú aplikovateľné na skupinu VÚB nie sú obsiahnuté.

Skupina VÚB publikuje toto zverejnenie (Basel 2 Pilier 3) a jeho následné úpravy na svojej Internetovej stránke, na adrese www.vub.sk.

2. Všeobecné požiadavky

2.1 Informácie o skupine VÚB

Všeobecná úverová banka, a.s. ('banka' alebo 'VUB') poskytuje retailové a komerčné bankové služby. Banka má sídlo v Slovenskej republike na adrese Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava 25 a jej identifikačné číslo (IČO) je 313 20 155.

Konsolidovaná účtovná zvierka zahŕňa banku a jej dcérske spoločnosti (ďalej ako 'skupina VÚB' alebo 'Skupina') a podiely v pridružených a spoločne kontrolovaných podnikoch (pre detailný opis spoločností v konsolidovanej skupine pozri časť 3).

Organizačná štruktúra banky¹

Dozorná rada

- 1100 Vnútorá kontrola a vnútorný audit banky

Predstavenstvo

Riadiace centrum Generálny riaditeľ

- 1000 Výkonné asistentky
- 1001 Depozitár
- 1002 Inštitucionálny predaj
- 1003 Custody a podpora predaja
- 1007 Spoločenská zodpovednosť
- 1020 Starostlivosť o klientov
- 1040 Riadenie aktív a pasív a vzťahy k finančným inštitúciám
- 1050 Obchodovanie
- 1060 Predaj
- 1200 Korporátne stratégie a ekonomické analýzy
- 1700 Riadenie zmien
- 1900 Korporátne a marketingová komunikácia
- 9000 Ľudské zdroje
 - 9400 Personálny vzťahový manažment
 - 9500 Vzdelávanie a rozvoj
 - 9600 Odmeňovanie a benefity
 - 9700 Personálna administratíva

Riadiace centrum Zástupca generálneho riaditeľa pre obchod

- 1070 Obchodná stratégia
- 3000 Firemné bankovníctvo
 - 3200 Firemná klientela
 - 3300 Malé a stredné podniky
 - 3600 Rozvoj a podpora firemného obchodu
 - 3700 Leasing
 - 3800 Financovanie obchodu
 - 3900 Projektové financovanie a financovanie nehnuteľností
- 4000 Retailové bankovníctvo
 - 4004 Riadenie segmentu podnikateľov
 - 4100 Rozvoj produktov a alternatívnych kanálov
 - 4200 Riadenie vzťahov s klientmi
 - 4500 Riadenie retailovej obchodnej siete
 - 4600 Platobné karty
 - 4800 Privátne bankovníctvo
- 11000 VÚB ČR pobočka Praha
 - Štrukturované financovanie
 - Firemné bankovníctvo
 - Predaj produktov finančného trhu
 - Služby klientom
 - Finančné riadenie
 - Podpora IT

¹ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 1a)

Riadiace centrum Zástupca generálneho riaditeľa pre podporu

- 1005 Riadenie kontinuity činností
- 1009 Sekretariát banky
- 1600 Compliance
- 1800 Právne služby
- 5000 Financie, plánovanie, kontroling
 - 5002 Stratégia a riadenie daní
 - 5003 Administratívny a finančný dohľad
 - 5100 Plánovanie a kontroling
 - 5200 Finančné výkazníctvo a účtovná kultúra
 - 5600 Globálna reconciliácia
- 6000 IT
 - 6001 IT kancelária
 - 6003 Riadenie IT architektúry
 - 6200 Vývoj IT
 - 6300 Prevádzka IT
- 7000 Riadenie rizík
 - 7010 Program riadenia podnikových rizík
 - 7100 Trhové riziká
 - 7200 Operačné riziká a riadenie kapitálu
 - 7400 Úverové riziko
 - 7600 Riadenie kvality aktív
 - 7700 Manažment rizikových pohľadávok
 - 7900 Politika a metodika
- 8000 Prevádzkové služby
 - 8100 Banková prevádzka
 - 8200 Správa aktívnych obchodov firemných klientov
 - 8300 Riadenie peňažného obehu
 - 8400 Správa budov
 - 8500 Bezpečnosť
 - 8600 Vnútorne služby
 - 8700 Archívne služby
 - 8800 Obstarávanie
 - 8900 Vnútrobankové účtovníctvo

Celkový počet zamestnancov a počet vedúcich zamestnancov banky

Celkový počet zamestnancov: 3 478
Členovia predstavenstva: 9
Manažéri: 580

Dátum zápisu spoločnosti do OR²

1.1.1990 – zápis do Podnikového registra
1.4.1992 – zápis do OR

Dátum udelenia bankového povolenia

1.1.1990 – pre VUB, a.s.

Dátum skutočného začiatku vykonávania povolených bankových činností

1.1.1990

² Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 1b)

Zoznam činností vykonávaných podľa udeleného bankového povolenia³

V súlade s § 2 zákona č. 483/2001 o bankách

1. prijímanie vkladov;
2. poskytovanie úverov;
3. tuzemské a cezhraničné prevody peňažných prostriedkov;
4. obchodovanie na vlastný účet:
 - a) s finančnými nástrojmi peňažného trhu v EUR a v cudzej mene, vrátane zmenárenskej činnosti;
 - b) s finančnými nástrojmi kapitálového trhu v EUR a v cudzej mene;
 - c) s mincami z drahých kovov, pamätnými mincami a bankovkami, hárkami bankoviek a súbormi obehových mincí;
5. správa pohľadávok klienta na jeho účet vrátane poradenstva;
6. finančný lízing;
7. poskytovanie záruk, otváranie a potvrdzovanie akreditívov;
8. vydávanie a správa platobných prostriedkov;
9. poskytovanie poradenských služieb v oblasti podnikania;
10. vydávanie CP, účasť na vydávaní CP a poskytovanie súvisiacich služieb;
11. finančné sprostredkovanie;
12. uloženie vecí;
13. prenájom bezpečnostných schránok;
14. poskytovanie bankových informácií;
15. hypotekárne obchody podľa zákona o bankách § 67 ods. 1;
16. funkcia depozitára;
17. spracúvanie bankoviek, mincí, pamätných bankoviek a mincí.

V súlade s § 79 a § 6 zákona č. 566/2001 o cenných papieroch

1. investovanie do CP na vlastný účet, poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb v súlade s ustanovením § 79a ods. 1 a § 6 ods. 1, 2:
 - A. prijatie a postúpenie pokynu klienta týkajúceho sa jedného alebo viacerých finančných nástrojov;
 - B. vykonanie pokynu klienta na jeho účet a obchodovanie na vlastný účet vo vzťahu k finančným nástrojom:
 - a) prevoditeľné CP;
 - b) nástroje peňažného trhu;
 - c) podielové listy alebo CP vydané zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania;
 - d) opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa CP, mien, úrokových mier alebo výnosov alebo iných derivátových nástrojov, finančných indexov alebo finančných mier, ktoré môžu byť vyrovnané doručením alebo v hotovosti;
 - e) opcie, swapy a forwardy týkajúce sa komodít, ktoré sa musia vyrovať v hotovosti alebo sa môžu vyrovať v hotovosti na základe voľby jednej zo zmluvných strán; to neplatí, ak k takému vyrovnaniu dochádza z dôvodu platobnej neschopnosti alebo inej udalosti, ktorá má za následok ukončenie zmluvy;
 - f) opcie a swapy týkajúce sa komodít, ktoré sa môžu vyrovať v hotovosti, ak sa obchodujú na regulovanom trhu alebo na mnohostrannom obchodnom systéme;
 - g) opcie, swapy a forwardy týkajúce sa oprávnení na emisie, miery inflácie, ktoré sa musia vyrovať v hotovosti alebo sa môžu vyrovať na základe voľby jednej zo zmluvných strán, a to inak ako z dôvodu platobnej neschopnosti alebo inej udalosti majúcej za následok ukončenie zmluvy;
2. riadenie portfólia vo vzťahu k finančným nástrojom:
 - a) prevoditeľné CP;
 - b) nástroje peňažného trhu;
 - c) podielové listy alebo CP vydané zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania;
 - d) opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa mien, úrokových mier alebo výnosov, ktoré môžu byť vyrovnané doručením alebo v hotovosti;
3. investičné poradenstvo vo vzťahu k finančným nástrojom:
 - a) prevoditeľné CP;
 - b) nástroje peňažného trhu;
 - c) podielové listy alebo CP vydané zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania;

³ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 1c)

4. upisovanie a umiestňovanie finančných nástrojov na základe pevného záväzku vo vzťahu k finančným nástrojom:
 - a) prevoditeľné CP;
 - b) podielové listy alebo CP vydané zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania;
5. umiestňovanie finančných nástrojov bez pevného záväzku vo vzťahu k finančným nástrojom:
 - a) prevoditeľné CP;
 - b) nástroje peňažného trhu;
 - c) podielové listy alebo CP vydané zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania;
6. úschova a správa finančných nástrojov na účet klienta, vrátane držiteľskej správy, a súvisiacich služieb, najmä správy peňažných prostriedkov a finančných zábezpek vo vzťahu k finančným nástrojom:
 - a) prevoditeľné CP;
 - b) nástroje peňažného trhu;
 - c) podielové listy alebo CP vydané zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania;
7. poskytovanie úverov a pôžičiek investorovi na umožnenie vykonania obchodu s finančnými nástrojmi, ak je poskytovateľ úveru alebo pôžičky zapojený do tohto obchodu;
8. poskytovanie poradenstva v oblasti štruktúry kapitálu a stratégie podnikania a poskytovanie poradenstva a služieb týkajúcich sa zlúčenia, splynutia, premeny alebo rozdelenia spoločnosti alebo kúpy podniku;
9. vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami, ak sú tie spojené s poskytovaním investičných služieb;
10. vykonávanie investičného prieskumu a finančnej analýzy alebo inej formy všeobecného odporúčania týkajúceho sa obchodov s finančnými nástrojmi;
11. služby spojené s upisovaním týchto finančných nástrojov.

Rozhodnutie č. UBD-169/2001 z 9.2.2001

– výroba tepla, rozvod tepla a rozvod elektriny v rozsahu uvedenom v žiadosti VÚB, a.s.

Rozhodnutie č. UBD-192/2000 z 11.2.2000

– na činnosti súvisiace s prenájmom a správou nehnuteľností a nebytových priestorov v rozsahu uvedenom v žiadosti VÚB, a.s.

Rozhodnutie č. UBD-2057/2002 z 3.1.2003

– tlač a obáľkovanie faktúr, výpisov z účtov a na distribúciu listových zásielok prostredníctvom Slovenskej pošty, š.p. pre svoje dcérske spoločnosti a klientov;

– zabezpečenie služieb v oblasti projektov, informačných technológií, obstarávanie výpočtovej techniky, aplikácií, spracovanie dát a služieb v oblasti bezpečnosti informačných technológií pre svoje dcérske spoločnosti;

– zabezpečenie certifikácie elektronických podpisov a vydávanie PKI kľúčov pre svojich klientov ako neoddeliteľná súčasť služieb elektronického bankovníctva umožňujúcu bezpečnostnú a nespochybniteľnú výmenu dát medzi bankou a klientom;

– vedenie účtovníctva pre svoje dcérske spoločnosti a ich dcérske spoločnosti;

– poskytovanie administratívnej podpory pri predaji produktov a poskytovanie odbornej podpory a vedenie vybraných sprostredkovateľov, za súčasného sledovania a vyhodnocovania ich povinností v rámci povolenej bankovej činnosti finančné sprostredkovanie (§ 2 ods. 2 písm. h zákona o bankách);

– poskytovanie poradenstva pre činnosti v oblasti administratívna podpora, risk managementu a treasury v rámci povolenej bankovej činnosti poskytovanie poradenských služieb v oblasti podnikania (§ 2 ods. 2 písm. h zákona o bankách)

Rozhodnutie č. UBD-1174/2003 z 5.8.2003

– spracovávanie ekonomickej a administratívnej agendy ako aj personálnej a mzdovej agendy pre dcérske spoločnosti

Rozhodnutie č. OPK-11106-2/2009 z 19.8.2009

– sprostredkovanie uzavretia licenčnej zmluvy na používanie počítačového produktu VUB CryptoPlus medzi spoločnosťou MONET+, a.s a klientmi VUB, a.s.

Rozhodnutie č. OPK-7365-2/2009 z 19.6.2009

– vedenie účtovníctva všetkých podielových fondov dcérskej spoločnosti VÚB Asset Management, správ. spol., a.s.

Rozhodnutie č. UDK-057/2006/PAGP z 21.8.2006

– sprostredkovanie poistenia ako poisťovací agent

Zoznam povolených činností, ktoré sa nevykonávajú⁴

Banka VUB, a.s. nevykonáva služby investičného poradenstva a služby riadenia portfólia.

Zoznam činností, ktorých vykonávanie bolo príslušným orgánom obmedzené, dočasne pozastavené alebo zrušené⁵

Uvedené skutočnosti v priebehu 4. štvrťroka 2010 v banke nenastali.

Citácia výrokovej časti právoplatného rozhodnutia, ktorým bolo uložené opatrenie na nápravu v priebehu kalendárneho štvrťroka⁶

Inšpektorát práce, Trenčín uložil banke VUB a.s., pobočke v Trenčíne opatrenie na nápravu pre porušenie § 119a ods. 1, 2 a 4 zákona 311/2001 Z.z. Zákonníka práce týkajúce sa odstránenia diskriminácie v oblasti odmeňovania zamestnancov pri vykonávaní rovnakej práce alebo práce rovnakej hodnoty. VUB, a.s. podala odvolanie proti rozhodnutiu (navrhovaným opatreniam) Inšpektorátu práce Trenčín, ktoré Inšpektorát práce zamietol a následne dňa 2.11.2010 vydal rozhodnutie o uložení pokuty v súlade so zákonom 125/2006 Z.z. a 82/2005 Z.z. vo výške 500 EUR. VUB, a.s. postúpila odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu Inšpektorátu práce Trenčín na Národný inšpektorát práce v Košiciach s návrhom o zrušenie rozhodnutia.

Porušenie zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospod. súťaže spočívajúce v údajnej kartelovej dohode o vypovedaní a znovu neuzatvorení zmlúv o bežných účtoch spoločnosti Akcenta CZ, a.s Praha. Rozhodnutie Protimonopolného úradu SR nadobudlo právoplatnosť. V zákonom stanovenej lehote bola dňa 20.1.2010 bankou VÚB, a.s. podaná žaloba na súd o preskúmanie rozhodnutia. Rozhodnutím súdu vo februári 2010 bola odložená povinnosť zaplatiť uloženú pokutu do právoplatného rozhodnutia vo veci, rozhodnutím súdu z 28.9.2010 bolo rozhodnutie Protimonopolného úradu SR zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie.

Citácia výrokovej časti právoplatného rozhodnutia, ktorým bola uložená pokuta v priebehu kalendárneho štvrťroka⁷

Uvedené skutočnosti v priebehu 4. štvrťroka 2010 v banke nenastali.

Pravidelnú aktualizáciu individuálnych a konsolidovaných finančných výsledkov banky⁸ nájdete na nasledovnej web stránke: <http://www.vub.sk/o-banke/profil-banky/informacie-cinnosti-banky/>

⁴ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 1d)

⁵ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 1e)

⁶ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 1f)

⁷ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 1g)

⁸ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 2 a-c), odsek 7

Súhrnná výška expozícií v členení podľa tried expozícií k 31. decembru 2010⁹

Skupiny definované v §1, ods.2	Skupiny definované v §1, ods.14, písm. c)		tis. EUR
Štandardné	1. Štáty a centrálné banky	CP AFS	1 595 839
	1. Štáty a centrálné banky	CP HTM	1 740 645
	1. Štáty a centrálné banky	CP TRA	249 973
	2. Inštitúcie	CP AFS	15 889
	2. Inštitúcie	CP HTM	9 974
	2. Inštitúcie	Inštitúcie	96 160
	3. Korporátni klienti	CP AFS	3 456
	3. Korporátni klienti	CP HTM	37 893
	3. Korporátni klienti	Odkúpené pohľadávky	53 507
	3. Korporátni klienti	Špecializované expozície	619 057
	3. Korporátni klienti	Korporátni klienti	1 770 336
	4. Retail	Komerčné úvery	73 383
	4. Retail	Spotrebné úvery	421 718
	4. Retail	Kreditné karty	234 076
	4. Retail	Hypotéky	2 467 664
	4. Retail	Kontokorenty	133 414
	5. Ostatné	Ostatné	32 163
	5. Ostatné	AFS	639
	6. Obce	Odkúpené pohľadávky	11 292
	6. Obce	Obce	61 339
			9 628 417
Po splatnosti, bez znehodnotenia	2. Inštitúcie	Inštitúcie	12 589
	3. Korporátni klienti	Odkúpené pohľadávky	79
	3. Korporátni klienti	Špecializované expozície	593
	3. Korporátni klienti	Korporátni klienti	5 158
	4. Retail	Komerčné úvery	3 158
	4. Retail	Spotrebné úvery	29 318
	4. Retail	Kreditné karty	18 008
	4. Retail	Hypotéky	131 714
	4. Retail	Kontokorenty	3 306
	5. Ostatné	Ostatné	6
	6. Obce	Odkúpené pohľadávky	450
	6. Obce	Obce	1 764
			206 143
Nesplácané	3. Korporátni klienti	Odkúpené pohľadávky	170
	3. Korporátni klienti	Špecializované expozície	31 436
	3. Korporátni klienti	Korporátni klienti	107 964
	4. Retail	Komerčné úvery	11 732
	4. Retail	Spotrebné úvery	47 396
	4. Retail	Kreditné karty	10 610
	4. Retail	Hypotéky	72 736
	4. Retail	Kontokorenty	22 988
	5. Ostatné	Ostatné	2
	6. Obce	Obce	930
			305 964

Horeuvedená tabuľka predstavuje expozície za VÚB banku.

⁹ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 2d-f)

Rozdiel mesačných aktív a mesačných pasív podľa odhadovanej splatnosti¹⁰

Rozdiel mesačných súvahových aktív a mesačných súvahových pasív podľa odhadovanej splatnosti k 31. decembru 2010 je -369 413 tis. EUR.

Informácie o desiatich najväčších akcionároch banky, ktorí vlastnia aspoň 5 %-ný podiel na základnom imaní banky a o veľkosti ich podielov na základnom imaní banky a na hlasovacích právach v banke¹¹

- a) fyzická osoba: žiadny
b) fyzická osoba – podnikateľ: žiadny
c) právnická osoba:
1. názov (obchodné meno)	Intesa Sanpaolo Holding International S. A.
2. právna forma a sídlo	akciová spoločnosť, Luxemburg
3. identifikačné číslo	0001000779; B 44318
4. hlavný predmet podnikania	nadobúdanie majetkových účastí
5. podiela na základnom imaní banky	96,76%
6. podiel na hlasovacích právach v banke	96,76%
- d) mesto, obec alebo vyšší územný celok: žiadny
e) Fond národného majetku Slovenskej republiky: žiadny
f) orgán štátnej správy: žiadny

Informácie o ďalších akcionároch neuvedených v predchádzajúcej časti a o veľkosti ich podielov na základnom imaní banky¹²

a) počet akcionárov banky	44 796
b) celkový podiel na základnom imaní banky	3,24%
c) podiel na hlasovacích právach v banke	3,24%

2.2 Kvalitatívne zverejnenie¹³**Úvod**

Skupina VÚB, člen Skupiny Intesa Sanpaolo, dáva obzvlášť veľký dôraz na riadenie rizík a kontrolu, čo je predpokladom pre zabezpečenie spoľahlivej a udržateľnej tvorby hodnoty, v kontexte riadeného rizika, ochrany finančnej sily a dobrého mena Skupiny, a umožnenia transparentnej reprezentácie rizikového profilu jednotlivých portfólií.

Dôkazom toho je významné úsilie, vynaložené v posledných rokoch, v súvislosti s požiadavkami na validáciu interných modelov pre trhové riziko a operačné riziko regulátorom, a aktuálne aj požiadavkou na povolenie používať interné ratingy pre účely výpočtu požiadavky pre úverové riziko v Korporátnom segmente. Pre viac detailov viď sekcia Basel 2 projekt, ktorá popisuje jednotlivé fázy roll-out plánu interného modelu pre úverové riziko.

Definovanie trhových limitov, používanie nástrojov pre meranie rizika v procese schvaľovania a monitorovania úverov a riadení operačného rizika a používanie miery capital at risk pre manažérsky reporting a odhad kapitálovej primeranosti Skupiny VÚB, reprezentuje významné míľniky v skutočnej dennej aplikácii strategických a manažérskych politík a štandardov, definovaných Dozornou radou a Predstavenstvom Banky, používaných v rámci strategických rozhodovacích procesov Banky, až po aktivity operatívneho charakteru.

Politiky, súvisiace s akceptáciou rizika, sú definované Dozornou radou a Predstavenstvom Banky, za podpory špecifických Výborov, z ktorých najvýznamnejšie sú Výbor pre Úverové riziko (CRC), Výbor pre Aktíva a Pasíva (ALCO) a Výbor pre Operačné riziko (ORC), a Chief Risk Officer-a, ktorý reportuje priamo Zástupcovi generálneho riaditeľa pre podporu.

Odhady jednotlivých typov rizík v Skupine VÚB, sú integrované v sumárnom objeme – ekonomický kapitál – definovaný ako maximálna „neočakávaná“ strata Skupiny, ktorá môže nastať za rok. Toto je kľúčová miera pre určenie finančnej štruktúry a tolerancie rizika, a súvisiacich procesov Skupiny, zabezpečujúc rovnováhu medzi rizikami a výnosom vlastníka.

¹⁰ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 2g)

¹¹ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 4a-f)

¹² Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 5a-c)

¹³ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 8)

Skupina VÚB definovala tieto všeobecné princípy v politikách, limitoch a kritériách, ktoré sú aplikované na jednotlivé typy rizík a obchodné oblasti, so špecifickými sub-limitmi tolerancie rizika, v komplexnej riadiacej štruktúre, kontrolných limitoch a procedúrach.

Pokrytie rizika, zvažujúc povahu, frekvenciu a potenciálny dopad rizík, je založené na neustálej rovnováhe medzi zmierňujúcimi/zaisťujúcimi aktivitami, kontrolnými procedúrami/procesmi a v neposlednom rade aj kapitálom.

Intesa Sanpaolo, rešpektujúc nadnárodné a národné regulačné požiadavky, definuje celkový smer a prístup k riadeniu a kontrole jednotlivých rizík. Spoločnosti Skupiny Intesa Sanpaolo, ktoré generujú úverové a/alebo finančné riziká, následne autonómne definujú lokálne limity a vlastnú lokálnu štruktúru riadenia a kontroly rizika.

Pre účely popísané vyššie, používa Intesa Sanpaolo a VÚB Banka široké spektrum nástrojov a techník, pre odhad rizika a jeho riadenia, ktoré sú popísané v tomto dokumente.

VÚB Banka, reflektujúc princípy a štandardy zadané materskou spoločnosťou, aplikovala podobný operačný model pre dcérske spoločnosti, kde sú pre významné spoločnosti Skupiny VÚB niektoré z týchto funkcií vykonávané na báze outsourcing / SLA zmluvy, kontrolnými funkciami Banky, ktoré periodicky reportujú do Dozornej rady a Predstavenstva Banky, a Audítorského Výboru.

Projekt Bazilej 2 (úverové riziko)

Dlho pred zlúčením spravili skupiny Intesa a Sanpaolo IMI strategické rozhodnutie pridržiavať sa pokročilejších prístupov Bazileja II, ktoré zabezpečia uznanie interných systémov merania a kontroly rizika na výpočet absorpcie kapitálu orgánmi dohľadu. Predovšetkým sa začali významné projekty skupiny na realizáciu investícií v modeloch, organizácii a IT infraštruktúrach.

Skupina Intesa Sanpaolo Group považuje projekt Bazilej II za absolútne strategický a stanovila si za svoje základné ciele nielen rýchle zavedenie pokročilých prístupov za účelom zavedenia regulačne najcitlivejšieho rámca z hľadiska rizika, ale taktiež, a to predovšetkým, zavedenie nových dôležitých a inovatívnych nástrojov na podporu obchodovania.

Skupina Sanpaolo Group v snahe dosiahnuť tieto ciele spustila "Projekt Bazilej II" (ďalej len "projekt") v roku 2007 so súhlasom predstavenstva a dozornej rady.

"Projekt" priviedol Skupinu ISP Group k tomu, aby požiadala o základný prístup merania pomocou interných ratingov (FIRB) – firemné 18. novembra 2008 v rámci "prvého okruhu žiadosti"¹⁴. Bank of Italy udelila povolenie 19. marca 2009.

IRB projekt bol oficiálne spustený vo VÚB v novembri 2008, s cieľom zlepšiť existujúci rámec a pripraviť banku na zavedenie v roku 2009, aby bolo možné profitovať zo zníženia regulačných požiadaviek.¹⁵

VUB plánuje zaviesť prístup založený na interných ratingoch Bazileja II (tzv. Basel 2 IRB) na všetky subjekty Skupiny, čiže:

- VUB Banka
- VUB Leasing
- Consumer Finance Holding
- VUB Factoring

Zavedenie Bazilej II rámca je naplánované formou *postupného prístupu*, to znamená, že model založený na interných ratingoch bude vyvinutý pre každú významnú triedu aktív postupne v období medzi rokmi 2009 a 2013.

VUB už vyvinula model založený na interných ratingoch pre svojich firemných klientov a pre retailové hypotéky; do Banca d'Italia bola zaslaná formálna požiadavka na schválenie korporátneho modelu na účely výpočtu regulačného kapitálu. Ostatné segmenty budú nasledovať podľa zavedeného plánu; niektoré segmenty, ktoré nie sú významné z hľadiska rizika a nie sú strategické pre banku, budú ponechané na PPU (Permanent Partial Use) prístupe, to znamená, že sa naďalej bude používať štandardizovaný prístup.

Na aktivity vykonané v roku 2009 bolo využitých približne 3 500 dní práce a mali dopad na približne 40% existujúcich odborov banky; aktivity pokračovali v priebehu celého roka a boli zamerané na zlepšenie celkovej infraštruktúry a kontrolného prostredia (IT aplikácie, kvalita dát, formalizácia Smernice pre rating a princípov validácie).

¹⁴ t. j.: Intesa Sanpaolo, Banco di Napoli, Cassa dei Risparmi in Bologna, Cassa di Risparmio del Veneto, Cassa di Risparmio di Venezia, Cassa di Risparmio del Friuli Venezia Giulia, Cassa dei Risparmi di Forlì e della Romagna, Banca dell'Adriatico, Banca di Trento e Bolzano, Banca Infrastrutture Innovazione e Sviluppo, Mediocredito Italiano, Banca CIS, Leasint e Mediofactoring.

¹⁵ Jeden rok testovacích požiadaviek namiesto troch rokov testovacích požiadaviek

IRB projekt prináša pre banku niekoľko významných zmien, konkrétne:

- i) modely založené na interných ratingoch pre
 - firemných klientov (obrat vyšší ako 40 miliónov eur)
 - Klientov SME (obrat medzi 1 a 40 miliónmi eur)
 - špeciálne úverovanie (projektové financovanie a nehnuteľnosti)
- ii) využitie vyššie uvedených modelov založených na interných ratingoch vo všetkých procesoch súvisiacich s úvermi a úverovým rizikom (vznik, upísanie rizík, monitorovanie, správa portfólií, atď.)
- iii) výpočet kapitálových požiadaviek na regulačné účely (RWA – rizikovo vážené aktíva) na základe modelu založenom na interných ratingoch¹⁶

Toto v širšom kontexte, v rámci ktorého by mala VUB postupne zavádzať modely založené na interných ratingoch pre väčšinu tried svojich aktív, je v súlade s usmernením a metodológiami ISP (Plán postupného spustenia).

Modely založené na interných ratingoch spoločnosti VUB boli schválené spoločnosťou Banca d'Italia 23/12/2010; taliansky regulátor oprávnil skupinu IntesaSanPaolo na spravovanie korporátneho portfólia VUB – tak ako korporátnych a SME klientov a špecializované pôžičky (reality a projektové financovanie) – tak používanie prístupu FIRB (Foundation Internal Rating Based) na účely kalkulácie regulačného kapitálu.

Až do schválenia Národnou bankou Slovenska na využívanie modelu korporátneho ratingu v rámci miestnych pravidiel, skupina IntesaSanPaolo bude spravovať korporátne portfólio VUB využívaním nasledovných ratingových modelov:

- Skupinový model pre korporátnych klientov (s obratom viac ako 40 miliónov euro), špecifický pre prostredie Slovenska;
- Skupinový model pre špecializované pôžičky a projektové financovanie (prijatie kritéria „slotting“)
- Miestny model interne vyvozný pre SME klientov (s obratom 1 až 40 miliónov euro)

Skrátený popis modelu a kontrolných systémov je k dispozícii v časti “Obsah žiadosti a vlastnosti systému merania rizík a systému vykazovania”.

Vnútroň kontrolný systém

Skupina VUB, s cieľom zabezpečiť náležité a obozretné riadenie, spája ziskovosť podnikania s pozornou rizikovo akceptovateľnou činnosťou a prevádzkovým vedením založeným na bezúhonnosti.

Z toho dôvodu skupina VUB, v súlade s platnými právnymi a regulačnými nariadeniami, zaviedla vnútroň kontrolný systém schopný identifikovať, merať a priebežne sledovať riziká charakteristické pre jej obchodnú činnosť.

Vnútroň kontrolný systém skupiny VUB je založený na súbore pravidiel, procedúr a organizačných štruktúr, s cieľom zabezpečiť súlad so stratégiou skupiny VUB a dosahovanie nasledovných cieľov:

- efektívnosť a účinnosť procesov skupiny VUB;
- bezpečnosť hodnoty aktív a ochrana pred stratou;
- spoľahlivosť a úplnosť účtovníctva a informácií pre riadenie;
- súlad činností s právnymi, regulačnými nariadeniami rovnako ako aj s postupmi, plánmi, procedúrami vnútroňmi predpismi;

Vnútroň kontrolný systém je charakterizovaný infraštruktúrou (regulačný rámec), ktorá zabezpečuje organizovaný a systematický prístup k smerniciam, procedúram, organizačným štruktúram, rizikám a kontrolám v rámci podnikania, a tiež zahŕňa právne ustanovenia, spolu s pokynmi dozorných orgánov, politik skupiny VUB a očakávaní Intesa Sanpaolo.

Regulačný rámec sa skladá z “Riadiacich dokumentov”, ktoré poskytujú prehľad o činnostiach banky (Stanovy spoločnosti, Etický kódex, Politiky, Direktívy, Kompetenčný poriadok, Organizačné modely, atď.) a z presnejšie vymedzených prevádzkových usmernení, ktoré riadia pracovné procesy, jednotlivé činnosti a pridružené kontroly.

Presnejšie, pravidlá spoločnosti určujú organizačné riešenia, ktoré:

- zabezpečujú vhodné rozdelenie obchodných, prevádzkových a kontrolných funkcií a zabraňujú situáciám vzniku konfliktu záujmu v priradovaní zodpovedností;
- sú schopné primerane identifikovať, merať a sledovať hlavné riziká predpokladané v rozličných prevádzkových segmentoch;
- umožňujú zaznamenávanie každej prevádzkovej udalosti s primeraným stupňom detailu a čiastkovo, zabezpečujú správne vykázanie každej transakcie v čase;

¹⁶ na základe súhlasu NBS

- zaisťujú dôveryhodné informačné systémy a vhodné postupy vykazovania informácií pre rôzne úrovne riadenia a kontroly;
- zabezpečujú včasné oznámenia a okamžité riešenia akýchkoľvek nezrovnalostí, odhalených útvarmi a kontrolnými funkciami, zodpovedným úrovňami v rámci riadenia.

Organizačná štruktúra skupiny VUB tiež umožňuje jednotnú a formalizovanú identifikáciu zodpovedností. Na úrovni riadenia skupina VUB prijala dvojité model riadenia, v ktorom sú kontrolné a strategické funkcie riadenia vykonávané Dozornou Radou, oddelené od riadenia obchodnej činnosti spoločnosti, vykonávané Predstavenstvom v súlade s platnými právnymi ustanoveniami.

Dozorná rada zriadila Výbor pre audit, ktorý pomáha dohliadať na vnútorný kontrolný systém, riadenie rizika, účtovníctvo a IT systémy. Výbor pre audit vykonáva svoje povinnosti a úlohy ustanovené v Zákone o účtovníctve.

Z presnejšieho prevádzkového pohľadu Banka identifikovala nasledovné makro druhy kontrol::

- priame kontroly, zamerané na zabezpečenie správneho vykonávania každodenných činností a jednotlivých transakcií. Spravidla sú takéto kontroly vykonávané výkonnými oddeleniami (obchodu alebo podpory) alebo zahrnuté do IT postupov a vykonávané v rámci činností Back Office oddelenia Banky;
- kontroly riadenia rizika, zamerané na plnenie povinností vyplývajúcich z definícií metodík riadenia rizika, preverenie dodržiavania limitov priradených rozličným prevádzkovým činnostiam a kontrolovanie súladu činností každého výkonného oddelenia s priradenými cieľmi návratnosti rizika. Tieto sú bežne vykonávané výkonnými oddeleniami;
- kontroly súladu, zložené z politík a procedúr, ktoré identifikujú, hodnotia, kontrolujú a riadia riziko nedodržiavania zákonov, opatrení dozorných orgánov alebo samostanovených pravidiel, rovnako ako aj akýchkoľvek iných pravidiel, ktoré môže požadovať skupina;
- kontroly vnútorného auditu, zamerané na identifikáciu anomálneho vývoja, porušovania procedúr a usmernení, rovnako ako aj hodnotenie celkového fungovania vnútorného kontrolného systému. Táto činnosť je vykonávaná inými oddeleniami, nezávislými od výkonných oddelení.

Vnútorný kontrolný systém je pravidelne prehodnocovaný a upravovaný v súlade s vývojom obchodnej činnosti a posudzovaním súvislostí. Výsledkom toho je kontrolný systém skupiny VUB v súlade s pokynmi dozorných orgánov. Samozrejme, popri zložitom systéme priamych kontrol týkajúcich sa funkcií všetkých vedúcich a ostatných zamestnancov, bola vytvorená divízia Riadenie rizika, špecificky zameraná na kontroly súvisiace s kontrolou riadenia rizika (vrátane Odboru Úverové Riziko, Metodika, Monitoring úverového portfólia a Vnútorná validácia v súlade s Basel 2). Riadenie kontrol súladu (odbor Compliance a odbor Právne služby) podlieha Zástupcovi generálneho riaditeľa pre podporu, vyčleneným od obchodných útvarov.

Taktiež je určený odbor Vnútorná kontrola a vnútorný audit, ktorý je priamo podriadený Dozornej rade a tiež funkčne prepojený s Výborom pre audit.

Odbor Compliance

Riadenie compliance rizika je vo VÚB považované za strategicky dôležitú funkciu v súvislosti s dodržiavaním právnych predpisov a so zabezpečením poctivého poskytovania bankových služieb založenom na dôvere.

Odbor Compliance bol v banke VUB, a.s. vytvorený v roku 2005 priamo pod zástupcom generálneho riaditeľa banky. Má nezávislé postavenie vo vzťahu k manažmentu rizík a ku compliance kontrole. Odbor Compliance je oddelený od odboru Vnútorná kontrola a vnútorný audit banky. Avšak, činnosti odboru Compliance sú predmetom kontroly odboru Vnútorná kontrola a vnútorný audit banky.

V priebehu druhej polovice roku 2009, odbor Compliance začal implementovať projekt skupinového modelu v oblasti Compliance, vychádzajúci zo smernice pre skupinu ISP. Táto skupinová smernica stanovuje zodpovednosti a makroprocesy pre zosúladenie, s cieľom minimalizovať non-compliance riziko prostredníctvom spoločného úsilia všetkých funkcií spoločnosti. Odbor Compliance je zodpovedný predovšetkým za dohľad nad riadením compliance rizika pomocou vydaných smerníc, politík a metodík. Prostredníctvom koordinácie ostatných funkcií spoločnosti, je odbor Compliance tiež zodpovedný za identifikáciu a stanovenie non-compliance rizík, za prijatie funkčných a organizačných opatrení na ich zmiernenie, za predbežné hodnotenie compliance inovatívnych projektov, operácií, nových produktov a služieb, za poskytnutie poradenstva a podpory orgánom dohľadu a obchodným útvarom vo všetkých oblastiach s významným non-compliance rizikom, spolu s odborom Vnútorná kontrola a vnútorný audit za

monitoring a dohľad nad fungovaním banky, a za šírenie korporátnej kultúry založenej na princípoch čestnosti, spravodlivosti a rešpekte vnútorných duševných hodnôt a pravidiel banky.

Aktivity vykonávané v priebehu roka sa sústreďujú do regulátornej oblasti vo vzťahu ku compliance riziku a to predovšetkým:

- vo vzťahu k oblasti poskytovania investičných a platobných služieb, sa aktivity týkajú kontroly procesu zosúladenia s MiFID a PSD legislatívou, implementácie kontrol a organizačných opatrení podľa právnej úpravy, úpravy procesov a procedúr a zavedenia potrebných vzdelávacích aktivít. Aktivity odboru Compliance taktiež zahŕňajú ošetrovanie nových produktov a služieb, riadenie konfliktu záujmov a monitoring klientskych aktivít pri prevencii pred zneužitím trhu;
- v súvislosti s legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, aktivity vyžadujú koordináciu organizačných, IT a tréningových aktivít zameraných na implementáciu Tretej Európskej AML Smernice. Taktiež monitoring spolu s analýzou podozrivých transakcií na účely reportovania zodpovedným autoritám;
- podpora bola poskytovaná obchodným útvarom pre transparentný reporting a všeobecne vo vzťahu k regulácii na ochranu klienta.

Odbor Vnútna kontrola a vnútorný audit

Ohľadom činností interného auditu, odbor Vnútna kontrola a vnútorný audit je zodpovedný za zabezpečenie plynulého a nezávislého dozoru nad správnym postupom činností a procesov skupiny VUB, za účelom predchádzania alebo identifikovania akýchkoľvek nezrovnalostí alebo riskantného správania sa a situácií, za hodnotenie funkčnosti celého vnútorného kontrolného systému a jeho primeranosti v zabezpečení efektívnosti a účinnosti procesov spoločnosti, bezpečnosti hodnoty aktív a ich ochranu pred stratou, spoľahlivosť a úplnosť účtovníctva a informácií pre riadenie, súlad operácií s postupmi vydanými správnymi orgánmi skupiny VUB a internými aj externými nariadeniami očakávaní Dohľadu..

Okrem toho odbor zabezpečuje poradenstvo Banke a ostatným odborom, aj prostredníctvom monitorovania účasti na projektoch, za účelom zlepšiť efektívnosť procesov kontroly, riadenia rizika a riadenia organizácie.

Odbor vnútna kontrola a vnútorný audit má zamestnancov s primeranými odbornými znalosťami a skúsenosťami a zabezpečuje výkon aktivít odboru v súlade s medzinárodnými najlepšími praktikami a štandardmi pre vnútornú kontrolu vydanými Inštitútom interných audítov (IIA).

Odbor vnútna kontrola a vnútorný audit má model štruktúry a kontroly, ktorý je usporiadaný tak aby efektívne zahrnul všetky riziká pokrývané odborom Vnútna kontrola a vnútorný audit. Dozor bol tiež ovplyvnený krehkou situáciou medzinárodnej ekonomicko-finančnej krízy vedúcej k zvýšenému sústredeniu sa na úverové riziko a riziko likvidity.

Priamy dozor bol vykonávaný predovšetkým prostredníctvom:

- kontroly prevádzkových procesov pobočiek a ústredia, s previerkami aj prostredníctvom intervencií na mieste, funkčnosti priamych kontrol, s ohľadom na interné a externé usmernenia, spoľahlivosti organizačných usporiadaní a mechanizmov poverení, správnosti dostupných informácií v rozličných činnostiach a ich primerané použitie s voľným a nezávislým prístupom k činnostiam, údajom, dokumentácii uplatnením primeraných nástrojov a metódik;
- dohľadu prostredníctvom kontroly na diaľku doplnením návštevami na mieste, pôvodu pohľadávok a procesu riadenia, overenie jeho primeranosti s ohľadom na systém kontroly rizika a fungovanie mechanizmov jeho merania na mieste;
- sledovanie procesu merania, riadenia a kontroly postavenia skupiny VUB na trhu, rizika zmluvnej strany, operačných a úverových rizík, pravidelné preverenie internej validácie modelov a procesu ICAAP vyvinutého pre Basel 2 a usmernení Obozretného dohľadu;
- hodnotenie primeranosti a efektívnosti vývoja systému informačnej technológie a riadiacich procesov, s cieľom zabezpečiť ich spoľahlivosť, bezpečnosť a fungovanie;
- kontrola, tiež prostredníctvom návštev na mieste, procesov súvisiacich s finančnými činnosťami a primeranosť súvisiacich systémov kontroly rizík;
- kontrola súladu s pravidlami fungovania a správnosť procedúr schválených pre investičné služby rovnako ako aj súlad s platnými usmerneniami s ohľadom na oddelenie aktív klientov;
- preverenie činností vykonávaných zahraničnými pobočkami, s intervenciou interných audítov aj miestnych, aj z ústredia.

Počas roka odbor Vnútroň audit a vnútorň kontrola tiež zabezpečuje monitorovanie všetkých hlavných integračných projektov venujúc primeranú pozornosť kontrolným mechanizmom v bankových modeloch a procesoch, a vo všeobecnosti, efektívnosti a účinnosti kontrolného systému zriadeného v rámci skupiny VUB.

Nepriamy dohľad bol vykonávaný prostredníctvom priamej a funkčnej koordinácie štruktúr auditu v dcérskych spoločnostiach, za účelom zabezpečiť konzistentnosť kontrol a primeranú pozornosť k rôznym druhom rizika, tiež preverením efektívnych a účinných úrovní pod štruktúrnym aj prevádzkovým profilom. Rovnako boli vykonávané priame kontroly a zásahy prešetrené na mieste.

Pri výkone svojich činností, odbor Vnútorň kontrola a vnútroň audit používa metodiky pre predbežné analýzy rizík v rôznych oblastiach. Na základe vykonaných odhadov a následných priorit, odbor Vnútorň kontrola a vnútroň audit pripravuje a predkladá Ročný plán auditov na prednostné posúdenie Výboru pre audit a Predstavenstvu, Dozornej rade na schválenie. Na základe tohto plánu vykonáva svoje činnosti počas roka plnením všetkých rozvrhnutých auditov.

Akékoľvek slabé miesta boli systematicky hlásené relevantným odborom a vedeniu za účelom okamžitých nápravných opatrení, ktoré sú monitorované následnou kontrolou plnenia opatrení.

Hodnotenie vnútorného kontrolného systému odvodeného od kontrol bolo pravidelne postupované Výboru pre audit, Predstavenstvu a Dozornej rade, ktoré vyžadujú detailné aktualizácie stavu riešení s cieľom zmierniť slabé kritické miesta; okrem toho, najzávažnejšie udalosti im boli okamžite oznámené - nielen Výboru pre audit a Odboru Interného auditu v Intesa Sanpaolo.

2.3 Riadenie rizika v skupine VÚB

Základné princípy riadenia rizika v skupine VÚB sú sformované a dané do obehu medzi všetky zainteresované strany prostredníctvom dokumentu Stratégia riadenia rizika.

Stratégia stanovuje organizačný kontext Skupiny, definuje hierarchiu dokumentácie týkajúcej sa riadenia rizika, filozofiu, kultúru, hodnoty a spôsoby riadenia rizika.

Ďalej Politika definuje rámec pre stanovovanie rizikových cieľov, stratégií a apetítu, aktuálnej a budúcej štruktúre rizika a základné charakteristiky organizačnej štruktúry riadenia rizík v Skupine VÚB

Kľúčové princípy riadenia rizika (detailnejšie popísané v príslušnej Politike), v skupine VÚB, sú nasledovné:

- konflikt záujmov
- prístup podľa najlepších zvyklostí
- opatrnosť
- nepretržité trvanie spoločnosti
- odbornosť
- správa nových produktov
- usmernenie materskej spoločnosti

Reflektujúc kľúčové elementy, definované a popísané v Stratégii riadenia rizík, nastavila a formalizovala Banka proces ICAAP (proces Interného hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu). Cieľom tohto procesu je komplexná identifikácia, meranie a riadenia všetkých rizík, ktorým je Skupina vystavená, zahŕňajúc proaktívne riadenia dostupných finančných zdrojov, na krytie aktuálnych a budúcich kapitálových potrieb.

2.4 Úverové riziko

Stratégie a postupy riadenia rizík

Skupina VÚB definovala organizačný rámec, princípy a postupy na meranie, riadenie a kontrolu úverového rizika.

Základné princípy riadenia úverového rizika sú definované v Stratégii riadenia rizík a ďalej detailne rozpracované v úverových politikách a procedúrach. Základné princípy skupiny VÚB sa zameriavajú na:

- diverzifikáciu portfólia na úrovni segmentu, dlžníka/skupiny dlžníkov, produktu, priemyselného sektora a lehoty splatnosti, čo sa považuje za prístup eliminujúci riziko koncentrácie;
- efektívny proces schvaľovania úverov zameraný na detailnú analýzu úverovej schopnosti dlžníka/skupiny dlžníkov;
- efektívne monitorovanie a riadenie portfólia vrátane monitorovania signálov včasného varovania;

- jasné definovanie úverového cyklu klienta v úverovom riadení a definovanie spúšťačov pre vstup do jednotlivých fáz úverového cyklu (Splácané úvery, Úvery so signálmi včasného varovania, Úvery na zozname Watch List, Vymáhané úvery).

Štruktúra a organizácia funkcie riadenia rizík

Organizačný rámec je navrhnutý tak, aby bolo zabezpečené dôkladné oddelenie funkcií a zodpovedností.

Na najvyššej úrovni sú do procesu riadenia úverového rizika zahrnuté orgány:

- Dozorná rada
- Predstavenstvo
- Výbor pre úverové riziko

a na operatívnej úrovni Korporátny úverový výbor, Recovery a Výbor pre nové produkty.

Dozorná rada a Predstavenstvo sú hlavné štatutárne riadiace orgány VÚB skupiny. Dozorná rada VÚB banky zaručuje funkčnosť, účinnosť a efektívnosť riadenia rizík a kontrolných systémov, čo je neustálym predmetom kontroly Interného auditu.

Väčšina operatívnych funkcií v oblasti riadenia úverových rizík bola Predstavenstvom delegovaná na Výbor pre úverové riziko. Cieľom Výboru pre úverové riziko je určovanie politík úverového rizika pre skupinu VÚB v súlade s risk apetítom definovaným na úrovni zákazníka, segmentu a produktu, ako aj kontrola a prijímanie rozhodnutí vo veciach týkajúcich sa ratingového riadenia.

Výbor pre úverové riziko taktiež určuje pravidlá pre diverzifikáciu portfólia (ex ante definované limity koncentrácie) na úrovni segmentu, produktu a priemyselného sektora. Všetky limity portfólia sú monitorované a vykazované Výboru pre úverové riziko na mesačnej báze.

Z operatívneho hľadiska niektoré funkcie v oblasti riadenia úverového rizika sú Predstavenstvom delegované na Korporátny úverový výbor, Recovery a Výbor pre nové produkty. Úlohy horeuvedených Výborov, tak ako aj kompetencie a pôsobnosti sú popísané v Dohodách príslušných Výborov.

Výkon aktivít riadenia úverového rizika (podľa schválených stratégií a princípov) je zodpovednosťou divízie Riadenia Rizík ako kontrolnej jednotky, ktorá koordinuje všetky aktivity riadenia rizík.

Na čele divízie Riadenia rizík stojí Vrchný riaditeľ divízie Riadenia rizík (CRO), ktorý je členom Predstavenstva a je organizačne odčlenený od obchodných divízií.

Z divízie Riadenia Rizík sú do riadenia úverového rizika primárne zahrnuté nasledujúce odbory:

- Politika a metodika – nesie zodpovednosť za návrh ratingového systému vrátane vývoja a údržby ratingových modelov a detailný návrh úverových politík (vrátane politiky eliminácie rizík) a procedúr v súlade so schválenými princípmi a stratégiami.
- Úverové riziko – nesie zodpovednosť za poskytovanie úverov; kompetencie a zodpovednosti sú definované v Kompetenčnom poriadku.
- Riadenie kvality aktív – nesie zodpovednosť za monitoring portfólia vrátane monitorovania signálov včasného varovania, monitoring ratingov, nepovolených prečerpaní a výkon aktivít validácie.
- Manažment rizikových pohľadávok – nesie zodpovednosť za riadenie nesplácaných úverov, výkon stratégií pri včasnom vymáhaní a vymáhaní rizikových pohľadávok a jednanie s klientmi, ktorí sú na zozname Watch List

Obsah žiadosti o validáciu a vlastnosti systému merania rizík a systému vykazovania

VÚB v spolupráci s materskou spoločnosťou Intesa Sanpaolo vyvinula súbor nástrojov, ktoré umožňujú analytickú kontrolu kvality úverov klientov a finančných inštitúcií a úverov ktoré sú vystavené riziku krajiny.

Na meranie rizika sa používajú ratingové modely ktoré sa líšia v závislosti od segmentu do ktorého dlžník prináleží (Firemná klientela, Financovanie nehnuteľností, Projektové financovanie, Malé a stredné podniky, Podnikatelia a malé firmy, Retail). Tieto modely umožňujú zhrnúť úverovú kvalitu dlžníka prostredníctvom ratingu, ktorý odráža pravdepodobnosť zlyhania v horizonte jedného roka.

Charakteristika schváleného interného ratingového modelu:

- Úverový model pre firemnú klientelu: model, ktorý je odhadovaný prostredníctvom „tieňového ratingu“ ako počet výskytu nesplácania v tomto segmente a nepostačuje na vytvorenie modelu nesplácania, pozostáva z kvantitatívneho modulu, kde sa nachádzajú údaje zo súvahy a kvalitatívneho modulu (dotazník) , ktorý pokrýva dve analytické oblasti (odvetvovú a trhovú oblasť a konkrétnu charakteristiku dlžníka). Výstupom

z kvantitatívneho modulu a obidvoch častí kvalitatívneho modulu je bodové hodnotenie; pomocou logickej regresie sa súčasne integrujú tri bodové hodnotenia.

- Úverový model pre SME: model bol vytvorený použitím interných dát VÚB prostredníctvom logickej regresie a pozostáva z týchto modulov:
 - aplikačný rating, ktorý sa skladá z ratingu pozostávajúceho zo „soft“ informácií, zahŕňa základnú charakteristiku hospodárskeho subjektu a finančný rating, kde sa analyzuje finančný profil subjektu pričom sa ďalej rozlišuje jednoduché a podvojnú účtovníctvo;
 - behaviorálny rating, ktorý pokrýva správanie sa klienta vo vzťahu k jeho účtom a úverom;
 - vypočítaný rating (vopred vypočítaný), ktorý je výsledkom integrácie medzi aplikačným a behaviorálnym ratingom s aplikáciou vopred definovaných automatických pravidiel;
 - finálny rating, predstavuje konečný rating po uplatnení zásad týkajúcich sa možnosti prepisovania a /alebo znaleckého posudku.
- Model pre Projektové financovanie: model používaný pre účely riadenia, pozostáva zo:
 - štatistického (kvantitatívneho) modulu, poskytujúci ako výstupy PD a LGD, ktoré sú mapované súbežne;
 - kvalitatívny modul, ktorého výsledkom je „slotting“ úsudok;
 - konzistenčná matrica, ktorá integruje dva úsudky analytikov, a tak odstupňuje štatistický rating s cieľom vyprodukovať finálny rating (EL).

V súčasnosti sa využíva len „slotting“ prístup založený na kvalitatívnom výbere (ktorý zahŕňa finančnú silu, politický /právny rámec, charakteristiku transakcie, analýzu gestora a systém zabezpečenia).

- Model pre nehnuteľnosti, ktorý naväzuje na prístup založený na znaleckom posudku. Dotazník obsahuje:
 - kvantitatívnu časť, poskytujúcu ako výstup kvantitatívny rating;
 - kvalitatívnu časť – prispievajúcu k ďalšiemu stupňu ratingu ktorý vyúsťuje do integrovaného ratingu;

Zavedenie interných ratingových modelov prináša so sebou okrem iného revíziu celého kontrolného a riadiaceho systému.

Konkrétne, nová Ratingová politika sa zaviedla prostredníctvom novelizovaného Systému riadenia úverového rizika, ktorý obsahuje smernice na meranie, kontrolu a riadenie úverového rizika, a vymedzuje právny rámec, hlavné kompetencie a metodiku podporujúcu riadenie úverového rizika v skupine VÚB.

Cieľom dokumentu je formálne ustanoviť procesy týkajúce sa implementácie, riadenia a kontroly interných systémov merania úverového rizika za účelom výpočtu kapitálových požiadaviek vymedzených materskou spoločnosťou, príslušnými predpismi NBS a Bazilejským dohovorom.

U Finančných inštitúcií (nebankových) a Municipalít sa bude používať štandardizovaný prístup. Vývoj interného modelu nie je v pláne.

Pre Štáty, Centrálnu banku a inštitúcie je naplánované prevzatie modelu materskej spoločnosti a to po dokončení analýzy a rekalibrácie VÚB portfólia.

Čo sa týka portfólia Retail a Podnikateľov a malých firiem, existujúce ratingové modely budú nahradené vylepšenými modelmi, ktoré sú v štádiu vývoja:

- pre segment Podnikatelia a malé firmy sa model vyvíja na úrovni protistrany podobne ako u Firemnej klientely, čiže pôjde o integráciu kvantitatívnych a kvalitatívnych parametrov
- pre segment Retail – hypotekárne úvery sa model doladuje berúc na zreteľ parametre klienta, ako aj parametre kontraktu. Rozlišuje medzi aplikačným modelom ktorý sa uplatňuje v počiatočnom štádiu schvaľovania hypotekárneho úveru berúc na zreteľ správanie sa klienta pri iných úverových produktoch a následným pravidelným vyhodnocovaním správanie sa klienta v priebehu životnosti hypotekárneho úveru. Ide o model výkonnosti u ktorého sa berú do úvahy behaviorálne údaje

- pre segment Retail – ostatné produkty (spotrebné úvery, kreditné karty, povolené prečerpania) sa vyvinie nový model, ktorý bude vychádzať z logiky modelu pre hypotekárne úvery

Pre segment Retail – hypotekárne úvery bude podaná žiadosť o autorizáciu regulátora, aby bolo možné používať model pre systém regulačného vykazovania spolu s modelom LGD (žiadosť o pokročilý prístup IRB).

Pridelenie ratingu je centralizované a plne automatizované pre segment Malé a stredné podniky, Podnikatelia a malé firmy a Retail. Rating odráža kvantitatívne a kvalitatívne údaje, ktoré do systému vkladá vzťahový manažér.

Pridelenie ratingu pre segment Firemnej klientely je centralizované na odbore Úverového rizika s rozdelenou zodpovednosťou za pridelenie ratingu a validáciu ratingu. Kompetencie sú definované vo vnútornom predpise. V niektorých prípadoch je potrebné schválenie materskou spoločnosťou.

Okrem toho zahŕňa ratingový systém aj behaviorálne skóre ktoré je automaticky počítané na mesačnej báze a je zároveň jedným z parametrov pre monitorovanie portfólia. Dochádza tak k vzájomnému prepojeniu ratingového systému s procesom riadenia portfólia a spolu s ostatnými ukazovateľmi umožňuje včasné zhodnotenie zhoršujúcej sa situácie klienta a prijatie nápravných opatrení.

Úverové portfólio je predmetom pravidelnej kontroly vykonávanej na úrovni protistrany (Firemná klientela) alebo na úrovni portfólia/produktu (segment Retail vrátane segmentu Podnikatelia a malé firmy).

Politika zabezpečenia a eliminácie rizika

Na elimináciu úverového rizika sa používajú štandardné nástroje a techniky. Banka nepoužíva sekuritizáciu dlhu, credit default swapy alebo zaistenie úverového portfólia.

Nástroje a techniky eliminácie úverového rizika sú zosumarizované v Politike riadenia zabezpečenia ktorá je neoddeliteľnou a nevyhnutnou súčasťou riadenia a eliminácie úverového rizika v rámci skupiny VÚB. Zabezpečenie primárne slúži ako prostriedok pre splatenie angažovanosti (úveru) v prípade defaultu dlžníka.

Akokoľvek, riadenie zabezpečenia má širší význam len ako jednoduché prevzatie zabezpečenia z dôvodu splatenia angažovanosti Banky. Toto širšie ponímanie zahŕňa:

- stanovenie a následne udržiavanie Politiky riadenia zabezpečenia skladajúcej sa zo základných typov zabezpečení, právnej dokumentácie používanej Bankou na zabezpečenie práv k danému zabezpečeniu v prípade defaultu dlžníka a ocenenie zabezpečení. Tieto aspekty riadenia zabezpečenia sú uvedené v detaile ďalej v dokumente;
- relevantná a riadna právna bezchybnosť a registrácia zabezpečenia aby bolo zachované právo Banky na zabezpečenie v prípade defaultu dlžníka;
- pravidelný monitoring a prehodnotenie zabezpečenia držaného bankou počas životnosti angažovanosti (úveru);
- analýza, monitoring a prehľad realizácie zabezpečení dosiahnutých odborom Manažment rizikových pohľadávok z dôvodu vyhodnotenia efektívnosti Politiky zabezpečenia ako nástroja na zmiernenie rizika (napr. dopad Politiky redukuje čistú úverovú stratu ktorú banka utrpela ako výsledok úverových aktivít v rámci všetkých segmentov a produktov).

Základným cieľom politiky zabezpečenia je jasne definovať pravidlá pre bežné a štandardné typy zabezpečenia používané bankou v rámci svojich úverových aktivít. Pravidlá minimálne popisujú a určujú:

- podmienky pre právnu vymožitelnosť;
- podmienky pre proces ohodnotenia výsledkom ktorého je hodnota akceptovaná bankou (HAB) pre jednotlivé typy zabezpečení pri poskytovaní úverov;
- podmienky pre proces prehodnotenia.

2.5 Trhové riziko – obchodná kniha

Procesy a stratégie riadenia rizík

Výbor ALCO je zodpovedný za alokáciu kapitálu na obchodné aktivity banky prostredníctvom VaR limitov. Tieto limity sú pridelené na úrovni obchodnej knihy VÚB banky, keďže tá predstavuje jediný úsek VÚB skupiny vystavený trhovému riziku (dcérske spoločnosti a pobočka Praha predstavujú bankovú knihu).

ALCO monitoruje riziká obchodnej knihy na mesačnej báze s patričným dôrazom na dodržiavanie VaR limitov, ako aj odporúča prípadné nápravné opatrenia. Situáciu v obchodnej knihe VÚB takisto pravidelne sleduje Riadenie rizík materskej spoločnosti Intesa Sanpaolo.

Štruktúra a organizácia súvisiacich funkcií riadenia rizík

Člen predstavenstva pre riadenie rizík je zodpovedný za nastavenie systému limitov, alokácie kapitálu a záväzných procedúr a politik na skupinovej úrovni. Všetky spomenuté činnosti sú koordinované s materskou spoločnosťou Intesa Sanpaolo, s ktorou sú aj prediskutované všetky smernice týkajúce sa riadenia trhových rizík.

Odbor Riadenia rizík nesie zodpovednosť najmä za:

- definíciu, vývoj a výpočet rizikových ukazovateľov: Value at Risk, senzitivity a opčných charakteristík („greeks“), veľkosti pozícií, stresových testov a analýzy scenárov;
- monitorovanie limitov;
- vytvorenie pravidiel a parametrov na oceňovanie trhov preceňovaných finančných inštrumentov na skupinovej úrovni, ako aj ich priame ocenenie, ak to nie je možné získať priamo z trhu;
- porovnanie výsledku obchodnej knihy s rizikovými ukazovateľmi, najmä s VaR (spätné testovanie).

Rámec a charakteristiky systému riadenia rizík a reportovania

Kvantifikácia rizík obchodnej knihy prebieha na dennej báze. Jej predmetom sú nasledovné rizikové faktory:

- úrokové sadzby;
- akciové a trhové indexy;
- menové kurzy;
- implikované volatility;
- spready credit default swapov;
- spready emitovaných dlhopisov;

Použité rizikové ukazovatele sa dajú rozdeliť do štyroch kategórií:

- value at Risk (VaR), ktorá reprezentuje hlavný pilier celého systému riadenia rizík vďaka svojim charakteristikám, ako sú uniformita, konzistencia a transparentnosť vo vzťahu k ekonomickému kapitálu a obchodným aktivitám;
- senzitivita a opčné charakteristiky(greeks), ktoré dopĺňujú ukazovateľ VaR vďaka ich schopnosti zachytiť citlivosť otvorených obchodných pozícií, ako aj jej smer, vo vzťahu k jednotlivým rizikovým faktorom;
- pozičné limity (napríklad nominálna hodnota alebo trhová cena), ktoré slúžia ako užitočná pomôcka k vyššie uvedeným ukazovateľom, pretože poskytujú okamžite dostupnú informáciu o expozícii;
- stresové testovanie a analýzy scenárov, ktoré kompletizujú analýzu celkového rizikového profilu, zachytávajú dopad zmien rizikových faktorov na obchodnú knihu podľa vopred určených predpokladov. Takisto sú schopné zachytiť anomálne trhové podmienky(bázické riziko, najhoršie scenáre a pod.).

Reportovanie je kontinuálne aktualizované, berúc do úvahy vývoj v obchodných činnostiach, organizačnej štruktúre a dostupných analytických metódach a nástrojoch

Politika zmiernovania rizika a používania hedžingu

Na mesačnej báze sa konajú ALCO mítingy, na ktorých prebieha diskusia o hlavných rizikových faktoroch obchodnej knihy. Sledovanie rizika a diskusia prebieha na základe série reportov zostavených oddelením Riadenia trhového rizika obchodnej knihy. Reporty obsahujú štandardné rizikové ukazovatele (VaR, greeks a riziko protistrany), ako aj stresové ukazovatele (analýza scenárov a stresové testy). Tieto informácie predstavujú efektívny prostriedok pre rozhodovanie o politike zmiernovania rizika a používania hedžingu, keďže poskytujú detailné informácie o rizikovom profile jednotlivých portfólií, ako aj o každom významnom riziku či koncentrácii. Diskusia tiež zahŕňa návrh metód na zníženie expozícií voči rizikám, ktoré by mohli predstavovať zníženie hodnoty portfólií v budúcnosti.

Stratégia a procesy pre nepretržité posudzovanie ich efektivity

Oddelenie Riadenia trhového rizika obchodnej knihy poskytuje informácie o VaR, senzitivite, úrovňových mierach a plnení limitov všetkým obchodným útvarom ako aj vrcholovému manažmentu. Rizikové ukazovatele sú následne prediskutované medzi obchodnými útvarmi a útvarom riadenia rizík a v prípade nutnosti dôjde k prijatiu nápravných opatrení.

2.6 Trhové riziko – banková kniha

Stratégia a procesy riadenia rizík

Hlavná časť trhového rizika bankovej knihy plynie z VÚB banky, časť však pochádza aj z jej dcérskych spoločností ako sú CFH alebo VÚB Leasing, ktorých sa týka najmä úrokové riziko.

Pri riadení úrokového rizika bankovej knihy, VÚB skupina maximalizuje svoju ziskovosť aplikovaním operačných metód zaisťujúcich dlhodobú stabilitu jej finančných výsledkov. Zodpovednosť za posúdenie celkového rizikového profilu Skupiny nesie ALCO.

Menové riziko bankovej knihy vyplýva z otvorených pozícií vytvorených komerčnými operáciami a strategickými investičnými rozhodnutiami VÚB. Hlavné zdroje menového rizika predstavujú vklady a úvery korporátnych a retailových klientov v cudzích menách, menové konverzie, nákupy cenných papierov, investície do akcií a iných finančných nástrojov v cudzej mene. Menové riziko bankovej knihy je na dennej báze uzatvárané a presúvané do obchodnej knihy. Dcérske spoločnosti si udržiujú menové riziko na veľmi nízkej úrovni ako výsledok stratégie VÚB skupiny držať minimálne množstvo aktív a pasív v cudzej mene.

Štruktúra a organizácia súvisiacich funkcií riadenia rizík

Trhové riziko bankovej knihy ako aj riziko likvidity VÚB skupiny sú sledované útvarom Riadenie trhových rizík ako aj útvarom Riadenie aktív a pasív, zodpovedných za:

- stanovenie kritérií a metód na meranie a riadenie finančných rizík bankovej knihy (úrokové, menové a likviditné);
- navrhovanie systému limitov a opatrení pre riadenie finančných rizík dcérskych spoločností;
- meranie finančných rizík bankovej knihy;
- analýzu celkového rizikového profilu za VUB skupinu, navrhujúc prípadné nápravné opatrenia,
- meranie a posudzovanie efektivity hedžingových operácií podľa IAS/IFRS predpisov

Rámec a charakteristiky systému riadenia rizík a reportovania

Na meranie finančných rizík bankovej knihy sú používané dva typy mier.

Analýza senzitivity na posun výnosových kriviek kvantifikuje zmeny hodnoty portfólia vplyvom negatívneho posunu výnosových kriviek.

Analýza senzitivity úrokovej marže kvantifikuje dopad paralelného posunu výnosových kriviek na čistý úrokových výnos na najbližších 12 mesiacov.

Výpočet prebieha na individuálnej VÚB úrovni a taktiež aj na úrovni dcérskych spoločností.

Politika zmierňovania rizika a používania hedžingu

Zmierňovanie úrokového rizika bankovej knihy je zamerané na (i) ochranu bankovej knihy pred zmenami reálnej hodnoty úverov a depozít plynúcej z pohybov výnosových kriviek, alebo (ii) redukovanie volatility budúcich finančných tokov plynúcich z jednotlivých aktív a pasív.

Hlavným druhom používaných nástrojov sú jednoduché úrokové swapy (IRS), menové úrokové swapy (CCS) a dohody o budúcich sadzbách (FRA's).

Hedžding vykonávaný bankou sa zaznamenáva pomocou viacerých metód. Prvá metóda sa týka hedžingu reálnej hodnoty vybraných aktív a pasív, hlavne nakúpených a emitovaných dlhopisov.

Druhou metódou je hedžing peňažných tokov, ktorého cieľom je stabilizácia úrokových príjmov a výdavkov plynúcich z nástrojov s variabilnou úrokovou sadzbou.

Útvar Riadenia trhových rizík je zodpovedný za meranie efektívnosti hedžingu úrokového rizika pre účely hedžového účtovníctva, v súlade s medzinárodnými účtovnými štandardmi.

Menové riziko bankovej knihy, pochádzajúce z otvorených pozícií v cudzích menách, je pre účel eliminácie tohto druhu rizika systematicky presúvané do obchodnej knihy.

Menové riziko dcérskych spoločností je zmierňované praxou získavania finančných zdrojov v rovnakej mene, v akej sú ich aktíva.

2.7 Riziko likvidity

Riziko likvidity predstavuje riziko neschopnosti banky splatiť svoje záväzky v čase ich splatnosti. Za normálnych podmienok je banka schopná pokryť odliv peňažných prostriedkov ich prílivom, prípadne speňažením likvidných aktív alebo schopnosťou získať úver. Čo sa týka likvidných aktív, na trhu môže nastať situácia, v ktorej bude ich predaj alebo použitie ako zálohy v refinančných obchodoch sťažené (ak nie nemožné). Z tohto pohľadu je riziko likvidity banky veľmi úzko späté s likvidnosťou trhu (trhové likviditné riziko).

Rámec pre riadenie rizika likvidity prijatý VÚB skupinou vytvára princípy, metódy, regulácie a kontrolné procesy nutné k prevencii výskytu likviditnej krízy a podporuje vývoj obozretného prístupu k riadeniu rizika likvidity, umožňujúc tak udržať celkový rizikový profil na nízkej úrovni.

Základné princípy podopierajúce politiky riadenia rizika likvidity vo VÚB skupine sú:

- existencia obchodnej štruktúry pracujúcej v rámci stanovených limitov ako aj existencia nezávislej kontrolnej štruktúry;
- obozretný prístup k odhadu prílivu a odlivu peňažných prostriedkov pre všetky položky súvahy aj podsúvahy, najmä tých bez zmluvnej splatnosti;
- odhad dopadu viacerých scenárov vývoja likvidity, vrátane stresových;
- udržiavanie adekvátnej úrovne voľných likvidných aktív, umožňujúcich preklenúť prvotnú fázu likviditného šoku, týkajúceho sa či už celého trhu alebo len VÚB skupiny.

VÚB skupina priamo riadi a koordinuje svoju likviditu, zabezpečuje prijatie vhodných kontrolných techník a procedúr, ako aj poskytuje presné a úplné informácie výboru ALCO a štatutárnym orgánom.

Útvary banky zodpovedné za správnu aplikáciu smernice o riziku likvidity Útvar Finančných a kapitálových trhov, zodpovedný za riadenie krátkodobej likvidity, Útvar Riadenia aktív a pasív, zodpovedný za riadenie strednodobej a dlhodobej likvidity a Útvar Riadenia trhových rizík, zodpovedný za monitorovanie ukazovateľov a sledovanie dodržiavania limitov.

Táto smernica sa dá rozdeliť do troch oblastí: „Riadenie krátkodobej likvidity“, „Riadenie štruktúrálnej likvidity“ a „Likviditný pohotovostný plán“.

Riadenie krátkodobej likvidity v sebe zahŕňa súbor parametrov a limitov umožňujúcich meranie expozície voči riziku likvidity v krátkodobom horizonte v normálnych ako aj stresových podmienkach. Dôraz sa kladie na posúdenie najväčšieho prípustného rizika a dodržanie najvyššej možnej obozretnosti pri jeho riadení.

Riadenie štruktúrálnej likvidity zahŕňa súbor mier a limitov navrhnutých pre riadenie a kontrolu rizika plynúceho z nesúladu strednodobých a dlhodobých aktív a pasív, nevyhnutného pre strategické plánovanie. To obsahuje prijatie interných limitov zameraných na zabránenie vzniku nerovnováhy spôsobenej nadmerným financovaním strednodobých a dlhodobých aktív krátkodobými pasívami.

Smernica spolu s politikou riadenia krátkodobej a štruktúrálnej likvidity zabezpečuje aj metódy na prekonanie potenciálnej likviditnej krízy definovanej ako neschopnosť Banky splniť si svoje záväzky bez toho, aby musela implementovať procesy a nástroje spôsobom, ktorý sa vymyká bežnej činnosti.

Likviditný pohotovostný plán, majúci na zreteli zabezpečenie kapitálu Skupiny a garantovanie kontinuity činností, zaisťuje identifikáciu signálov včasného varovania a ich nepretržité sledovanie ako aj definíciu procedúr a činností implementovaných v prípade likviditnej krízy na jej prekonanie. Ukazovatele včasného varovania zamerané na odhalenie príznakov blížiacej sa likviditnej krízy (systémovej aj špecifickej) sú neustále zaznamenávané a reportované útvaram zabezpečujúcim riadenie likvidity.

Odbor riadenia rizík pravidelne prezentuje likviditnú pozíciu banky a jej dcér výboru ALCO, na ktorom následne prebieha diskusia.

2.8 Operačné riziko

Stratégia a procesy riadenia Operačných rizík

Skupina VÚB, v koordinácii s materskou spoločnosťou Intesa Sanpaolo, zadefinovala celkový rámec riadenia operačných rizík pomocou Skupinovej Politiky, ktorá vymedzuje procesy merania, riadenia a kontroly operačného rizika.

Zodpovednosť za kontrolu a riadenie operačného rizika bola Predstavenstvom Banky delegovaná Výboru pre Operačné riziká, ktorý schvaľuje politiky riadenia rizík a predkladá ich Predstavenstvu Banky na verifikáciu. Dozorná rada VÚB Banky garantuje funkčnosť, výkonnosť a účinnosť systému riadenia a kontroly operačných rizík.

Skupinový Výbor pre Operačné riziká (ktorého členmi sú riadiaci pracovníci útvarov riadiaceho centra a obchodných útvarov, výraznejšie zapojených v systéme riadenia a kontroly operačného rizika), ma za úlohu medzi inými, s definovanou periodicitou verifikáciu celkovej Skupinovej expozícii voči operačným rizikám, definovanie a verifikáciu nápravných opatrení, koordinovanie a monitoring efektívnosti prijatých nápravných a schvaľovanie stratégií transferu operačného rizika.

Organizačná dimenzia funkcie riadenia operačných rizík

V súvislosti s riadením operačných rizík v Skupine VÚB bola v rámci Divízie Riadenia Rizík identifikovaná centralizovaná funkcia. Tento útvar je zodpovedný, v koordinácii s materskou spoločnosťou, za definovanie, implementáciu a monitorovanie metodologickej a organizačnej štruktúry riadenia operačných rizík, ako i za meranie rizikového profilu, verifikáciu účinnosti nápravných opatrení a reportovanie top manažmentu. V súlade s platnými požiadavkami, individuálne relevantné organizačné útvary participovali v procese a každej z nich bola priradená zodpovednosť za identifikáciu, odhad, riadenie a zmierňovanie operačných rizík za špecifickú oblasť. V rámci týchto organizačných útvarov boli identifikované špecifické odbory a funkcie, so zodpovednosťou za štruktúrovaný zber informácií, súvisiacich s udalosťami operačného rizika, analýzou scenárov a hodnotenia úrovne rizík, spojených s obchodným prostredím. Divízia Riadenia rizík vykonáva druhú úroveň monitorovania týchto aktivít.

Rozsah aplikácie a charakteristiky systému merania a reportovania rizík

Na základe žiadosti materskej spoločnosti, získala vo Februári 2010 VÚB Banka (ako súčasť skupinovej žiadosti), od domovského a hosťovského orgánu dohľadu, povolenie používať Pokročilý Prístup Merania (AMA) pre riadenie a meranie operačných rizík.

Počnúc týmto rozhodnutím používa VÚB Skupina kombináciu Pokročilého Prístupu Merania (pre VÚB Banku a pobočku Praha), Štandardizovaný Prístup a Prístup Zakladného Indikátora.

Pre účely používania AMA prístupu, nastavila Banka, navyše k systému riadenia požadovaného regulátormi požiadavkami, efektívny systém pre riadenie operačných rizík, ktorý je každoročne certifikovaný v rámci procesu samohodnotenia, vykonávaného Bankou a spoločnosťami Skupiny, ktoré spadajú pod rozsah aplikácie. Samohodnotenie je verifikované odborom Interný audit a kontrola a podstúpený Predstavenstvu Banky na každoročnú certifikáciu súladu s požiadavkami stanovenými regulátorom.

V rámci AMA prístupu je kapitálová požiadavka počítaná pomocou interného modelu, ktorý v sebe kombinuje všetky elementy definované regulátorom pre interne modely, umožňujúc tak meranie expozície viac rizikovo-senzitívne. Monitorovanie operačných rizík je vykonávané pomocou integrovaného systému reportovania, ktorý poskytuje manažmentu informácie potrebné pre riadenia a / alebo zmierňovanie operačného rizika.

Politiky pre zmierňovanie operačného rizika

Skupina VÚB, v koordinácii s materskou spoločnosťou, používa tradičný nástroj na prenesenie rizika (poistenie), pričom hlavným cieľom je zmierňovanie dopadov neočakávaných strát a tým prispievať aj k zníženiu kapitálovej požiadavky.

2.9 Ostatné riziká

VÚB Skupina identifikovala a monitoruje aj ďalšie riziká, a to:

- riziko nehnuteľného majetku: riziko súvisiace s negatívnymi zmenami v hodnote vlastnených nehnuteľností;
- strategické riziko: existujúce a perspektívne riziko zníženia zisku alebo kapitálu v dôsledku zmien v obchodnom prostredí, alebo nesprávnych rozhodnutí, neprimeraného uplatnenia rozhodnutí alebo slabej odozvy na konkurenčné tlaky;
- reputačné riziko: existujúce a perspektívne riziko zníženia zisku alebo kapitálu, v dôsledku negatívnych názorov klientov, obchodných partnerov, vlastníkov, investorov a regulátorov. Reputačné riziko zahŕňa aj reputačný komponent rizika Compliance.

Tieto riziká sú zahrnuté v procese merania ekonomického kapitálu, ktorý sa používa pre účely hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu.

3. Obsah žiadosti

Právnická osoba, ktorá má kontrolu nad VÚB, a. s.¹⁷

Obchodné meno	% podiel	Sídlo	IČO
Intesa Sanpaolo Holding International S.A.	96,76	35 Boulevard du Prince Henri, L-1724, Luxemburg, Luxemburg	B 44318

Právnické osoby pod kontrolou akcionára, ktorý má kontrolu nad VÚB, a. s.

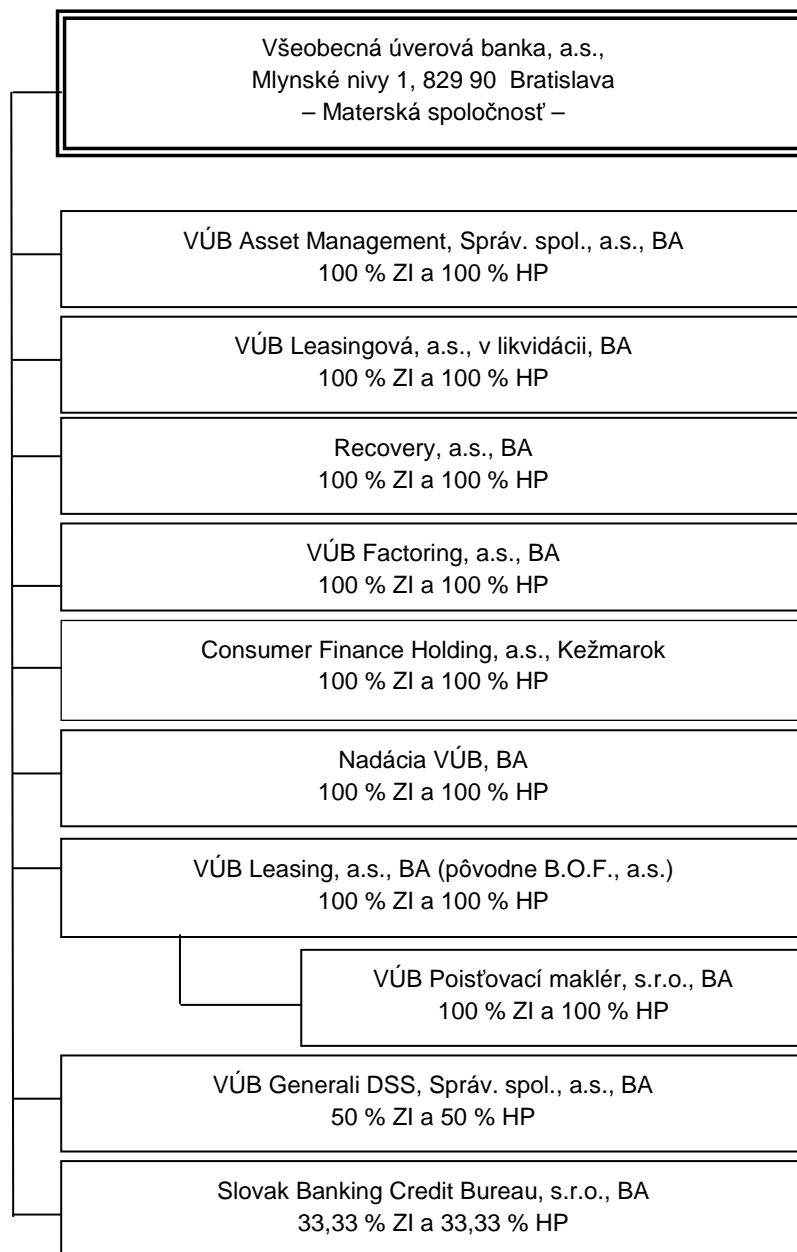
(skupina Intesa Sanpaolo Holding International S.A. Luxembourg)

Obchodné meno	% podiel	Sídlo	IČO
Central-European International Bank Ltd (CIB BANK LTD)	93,48	Medve utca 4-14, H 1027 Budapest, Hungary	110041004 (55100551)
Sudameris S.A.	99,87	23, rue Linois, 75015 Paris, France	RCS 542056544
Société Européenne de Banque S.A.	100,00	19-21 Boulevard du Prince Henri, L-1724 Luxemburg, Luxemburg	B 13859
Intesa Global Finance Company Ltd.	100,00	Riverside One Sir John Rogerson's Quay, Dublin, Ireland	406434
Banca Intesa ad Beograd	77,79	Milentija Popovica 7b, 11070 Beograd, Serbia and Montenegro	7759231
Privredna Banka Zagreb d.d.	76,59	Rackoga 6, 10000 Zagreb, Croatia	80002817
Banca Intesa (Russia)	39,77	2 Petroverigski, 101000 Moscow, Russia	7708022300
Intesa Sodic Trade Finance Ltd	50,00	Wellington House, 125 The Strand, WC2ROAP, London, United Kingdom	3487487
ISB d.d. Bosna i Hercegovina	87,46	Obala Kulina Bana 9A, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina	4200720670007 (1-4639)
Servitia	100,00	23 Boulevard du Prince Henri, L-1724 Luxemburg, Luxemburg	B 14241
Intesa Sanpaolo Card D.o.o	53,46	Latovska 23, 10000 Zagreb, Croatia	MBS (080693976)
Exelia S.r.l	100,00	Regione Brasov, Ionescu Crum 1, Corp C2, Tower 2, Et.1, Brasov, Romania	J08/821/2009 (25586445) CUI
Intesa Sanpaolo Immobilière S.A	100,00	9, rue Goethe, L-1637 Luxembourg Luxembourg	B 55753
Intesa Sanpaolo Real Estate S.A	100,00	8, Avenue de la Liberté, L-1930 Luxembourg Luxembourg	B 62762
Intesa Sanpaolo House Immo S.A	100,00	12, Avenue de la Liberté, L-1931 Luxembourg Luxembourg	B 154021

Právnická osoba, ktorá má kontrolu nad Intesa Sanpaolo Holding International S.A. Luxembourg

Obchodné meno	% podiel	Sídlo	IČO
Intesa Sanpaolo S.p.A.	100,00	Piazza San Carlo 156, Torino, Italy	799960158

¹⁷ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 6

Schéma konsolidovaného celku skupiny VÚB

ZI = základné imanie spoločnosti

HP = hlasovacie práva

Podiel banky na základnom imaní a podiel banky na hlasovacích právach jednotlivých členov konsolidovaného celku, na ktorého čele banka stojí

Obchodné meno	Sídlo	Podiel VUB na ZI spoločnosti	Podiel VUB na hlasovacích právach spoločnosti	Hlavný predmet činnosti
VÚB Asset Management, správ. spol., a.s IČO: 35 786 272	Mlynské nivy 1, Bratislava	100%	100%	Kolektívne investovanie
VÚB Leasingová, a.s. (v likvidácii) IČO: 35 797 789	Dunajská 24, Bratislava	100%	100%	Leasing
Recovery, a.s., IČO: 35 771 615	Mlynské nivy 1, Bratislava	100%	100%	Leasing
VÚB Factoring, a.s. IČO: 31 345 310	Mlynské nivy 1, Bratislava	100%	100%	Faktoring a forfaiting
Consumer Finance Holding, a.s. IČO: 35 923 130	Hlavné nám. 12, Kežmarok	100%	100%	Poskytovanie nebankových úverov
Nadácia VÚB IČO: 30 856 043	Mlynské nivy 1, Bratislava	100%	100%	Verejnoprospešná činnosť
VÚB Leasing, a.s. IČO: 31 318 045	Mlynské nivy 1, Bratislava	100%	100%	Finančný a operatívny leasing
VÚB Poisťovací maklér, s.r.o. IČO: 35 897 694	Mlynské nivy 1, Bratislava	100%	100%	Sprostredkovanie poistenia Správa fondov starobného dôchodkového poistenia
VÚB Generali d.s.s., a.s., IČO: 35 903 058	Mlynské nivy 1, Bratislava	50%	50%	Automatizované spracovanie dát v oblasti úverovania
Slovak Banking Credit Bureau, s.r.o. IČO: 35 869 810	Malý trh 2/A, Bratislava	33,33%	33,33%	

Všetky spoločnosti pôsobia prevažne v Slovenskej republike.

Princípy konsolidácie pre účely účtovné a účely obozretného podnikania¹⁸

Princípy a metódy konsolidácie používané pre účely účtovné a účely obozretného podnikania sú zhodné.

	Hlavná činnosť	Podiel v %	Konsolidované plne (riadok po riadku)	Konsolidované proporcionálne	Odpočítavané z kapitálu	Pripočítavané k RWA
Dcérske spoločnosti						
Consumer Finance Holding, a.s.	Spotrebiteľské financovanie	100	X			
VÚB Leasing, a. s.	Finančný lízing	100	X			
VÚB Asset Management, správ. spol., a.s.	Správa majetku Faktoring	100	X			
VÚB Factoring, a.s.	pohľadávok	100	X			
VÚB poisťovací maklér s.r.o.	Poisťovací maklér	100	X			
VÚB Leasingová, a.s. (v likvidácii)	Finančný lízing	100	X			
Recovery, a.s.	Finančný lízing	100	X			
Pridružené spoločnosti						
Slovak Banking Credit Bureau, s.r.o.	Správa úverových databáz	33,3		X	X	
Spoločne kontrolované podniky						
VÚB Generali DSS, a.s.	Správa dôchodkových fondov	50		X	X	
Portfólio na predaj						
RVS, a.s.	Služby	8,38				X
S.W.I.F.T.	Vysporiadanie platieb	0,02				X
Visa Europe Limited	Platobné karty	0,01				X

¹⁸ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 9a)

4. Regulačná štruktúra kapitálu¹⁹

4.1 Kvalitatívne zverejnenie

Regulačný kapitál zahŕňa položky vytvárajúce hodnotu základných vlastných finančných prostriedkov (kmeňové akcie, emisné ážio, nerozdelený zisk, zákonný rezervný fond) a položky znižujúce hodnotu základných vlastných finančných prostriedkov (nehmotný majetok, goodwill a investície s významným vplyvom).

4.2 Kvantitatívne zverejnenie

Regulačná štruktúra kapitálu

Štruktúra regulovaného kapitálu pre skupinu VÚB k 31. decembru 2010 je obsiahnutá v tabuľke dolu:

	tis. EUR
A. Tier 1 kapitál pred aplikáciou prudentných filtrov	863 946
B. Tier 1 kapitál prudentné filtre	-
B.1 Kladné IAS/IFRS prudentné filtre (+)	-
B.2 Záporné IAS/IFRS prudentné filtre (-)	-
C. Tier 1 pred odpočítateľnými položkami (A+B)	863 946
D. Odpočítateľné položky z Tier 1	-
E. Tier 1 kapitál spolu (C-D)	<u>863 946</u>
F. Tier 2 kapitál pred aplikáciou prudentných filtrov	-
G. Tier 2 kapitál prudentné filtre	-
G.1 Kladné IAS/IFRS prudentné filtre (+)	-
G.2 Záporné IAS/IFRS prudentné filtre (-)	-
H. Tier 2 pred odpočítateľnými položkami (A+B)	-
I. Odpočítateľné položky z Tier 2	-
L. Total Tier 2 kapitál spolu (H-I)	<u>-</u>
M. Odpočítateľné položky z total Tier 1 a Tier 2 kapitálu	<u>(6 185)</u>
N. Regulačný kapitál (E+L-M)	<u>857 761</u>
O. Tier 3 kapitál	-
P. Regulačný kapitál spolu s Tier 3 (N+O)	<u><u>857 761</u></u>

¹⁹ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 10)

	tis. EUR
TOTAL TIER 1 KAPITÁL(*)	
Zloženie kladných položiek	
Základné imanie	430 819
Emisné ážio	13 368
Rezervy	480 447
Neinovatívne kapitálové nástroje	-
Inovatívne kapitálové nástroje	-
Čistý príjem za dané obdobie	-
Kladné IAS/IFRS prudentné filtre (+)	-
Oceňovacie rozdiely	-
Iné pozitívne prudentné filter	-
TOTAL KLADNÉ POLOŽKY	924 634
Zloženie záporných položiek	-
Vlastné akcie	-
Goodwill	(29 305)
Ostatné nehnuteľné aktíva	(31 383)
Strata za dané obdobie	-
Úpravy v úveroch	-
Úpravy vypočítané pre regulátornu obchodnú knihu	-
Iné	-
Záporné IAS/IFRS prudentné filtre (-)	-
Oceňovacie rozdiely	-
Záporné oceňovacie rozdiely kapitálových nástrojov z portfólia na predaj	-
Záporné oceňovacie rozdiely cenných papierov na predaj	-
Ostatné záporné prudentné filter	-
TOTAL ZÁPORNÉ POLOŽKY	(60 688)
TOTAL TIER 1 KAPITÁL PRED ODPOČÍTATEĽNÝMI POLOŽKAMI	863 946
TOTAL ODPOČÍTATEĽNÉ POLOŽKY	(6 185)
TOTAL TIER 1 OČISTENÝ O ODPOČÍTATEĽNÉ POLOŽKY	857 761

5. Kapitálová primeranosť²⁰

5.1 Kvalitatívne zverejnenie

Odhad primeranosti vnútorného kapitálu Banky

Riadenie kapitálovej primeranosti pozostáva zo skupiny politík, ktoré určujú výšku a optimálnu kombináciu rôznych kapitalizačných inštrumentov, za účelom zaistenia takých úrovní kapitálu Skupiny VÚB a jej spoločností, ktoré sú v súlade s žiadaným rizikovým profilom a spĺňa požiadavky stanovené regulátorom.

Koncept kapitálu v riziku (Capital at Risk) sa líši v závislosti od spôsobu merania, pričom sa stanovujú rôzne cieľové úrovne kapitalizácie:

- regulatórny kapitál pre riziká Pilieru 1
- celkový Ekonomický kapitál pre riziká Piliera 2, pre proces ICAAP

Regulatórny kapitál a celkový Ekonomický kapitál sa odlišujú už podľa definície, pričom pokrývajú aj rôzne kategórie rizík. Regulatórny kapitál vychádza z formátu zadaného regulátorskými pravidlami a Ekonomický kapitál z identifikácie významných rizík Skupiny VÚB a následných meraní súvisiacich s očakávanou expozíciou.

Riadenie kapitálu zahŕňa kontrolu kvality kapitálu pomocou dôsledného monitorovania oboch prístupov, regulatórnych požiadaviek (Basel 2 Pilier 1) a súčasných a budúcich prevádzkových požiadaviek (Pilier 2), za účelom predídenia akejkoľvek kritickej situácii v rámci definovaného časového obdobia a identifikácie možných nápravných opatrení pre tvorbu alebo obnovenie kapitálu.

Procesy odhadu kapitálovej primeranosti sú preto založené na dvoch paralelných prístupoch:

regulatórny kapitál pre účely splnenia regulatórnych požiadaviek podľa Pilieru 1 a celkového Ekonomického kapitálu v rámci procesu ICAAP.

Skupina VÚB priraduje riadeniu a alokácii kapitálových zdrojov významnú úlohu aj v súvislosti s aktivitami jej spoločností. V tejto súvislosti alokácia kapitálu Obchodným útvarom je založená na špecifickej kapacite a schopnosti prispievať k tvorbe hodnoty, berúc do úvahy úroveň návratu požadovaného vlastníkami. Vnútorné systémy sú použité na meranie výkonu (EVA) na základe oboch prístupov – regulatórny a ekonomický kapitál – v súlade s kritériami „use test“, definovanými regulátorom.

Verifikácia súladu s regulátorskými požiadavkami a následná kapitálová primeranosť sú kontinuálne a závisia od cieľov stanovených v Obchodnom pláne.

Prvá verifikácia nastáva v rámci procesu stanovovania rozpočtových cieľov: na základe trendov rastu očakávaných pre úvery, ostatné aktíva a stanovené agregované zisky, sú kvantifikované riziká a odhadnutá kompatibilita s povinnými ukazovateľmi kapitálu pre Banku, ako i celú Skupinu VÚB.

Súlad s kapitálovou primeranosťou je dosiahnutý pomocou viacerých nástrojov, ako dividendová politika, identifikácia strategických finančných operácií a riadenie úverovej politiky na základe rizika protistrany.

Tento dynamický prístup riadenia má za cieľ identifikovať inštrumenty navýšenia kapitálu a hybridné kapitálové inštrumenty, najvhodnejšie pre dosiahnutie stanovených cieľov..

Súlad s cieľovými úrovňami kapitalizácie je monitorovaný počas roka a na štvrtročnej úrovni, prijímajúc v prípade potreby vhodné opatrenia, pre riadenie a kontrolu položiek súvahy.

Ďalší krok v preventívnej analýze a kontrole kapitálovej primeranosti Skupiny nastáva v prípade, že vzniknú výnimočné udalosti (napr. akvizície, rozdelenie spoločností, pristúpenia atď.). V takomto prípade, na základe informácií o pripravovanej aktivite, je odhadovaný dopad na ukazovatele kapitálu a prípadné plánovanie akcií na zabezpečenie súladu s regulátorskými požiadavkami.

Skupina VÚB vníma významnú dôležitosť riadenia rizík a kontroly, ako predpoklad pre:

- garantovanie, že štruktúra Skupiny je konzistentná s toleranciou rizika rôznych vlastníkov, pomocou kombinácie udržateľnej tvorby hodnoty a akceptovateľnou úrovňou rizika;
- zaistenie kapitálovej a finančnej primeranosti Skupiny, za účelom efektívnej ochrany kontinuity obchodu a verejných a sociálnych cieľov finančnej stability;
- umožnenie transparentnej reprezentácie rizikového profilu portfólií

²⁰ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 11a)

Ekonomický kapitál, definovaný ako maximálna neočakávaná strata, ktorá môže Skupinu zasiahnuť počas 1 roka, je kľúčovou mierou pre určenie finančnej štruktúry Skupiny a kontrolu vykonávaných aktivít, zabezpečujúc balans medzi podstupovanými rizikami a návratom vlastníka.

Následne pri určovaní akceptovateľnej rizikovej tolerancie je cieľom Skupiny zaistenie, že záväzky sú kryté počas 12 mesačného obdobia s pravdepodobnosťou 99,9%.

V súvislosti s cieľmi finančnej stability, má Skupina na zreteli zaistenie, že riziká sú kryté s pravdepodobnosťou 99,9%, aj v podmienkach stresu.

Skupina nastavila tieto základné princípy v politikách, limitoch a kritériách aplikovaných na rôznych kategóriách rizika a oblastí obchodu, so špecifickými hranicami tolerancie rizika, v komplexnej štruktúre riadenia, kontrolných limitov a procedúr.

Identifikované riziká, kryté a zahrnuté v ekonomickom kapitáli, berúc do úvahy efekty diverzifikácie, sú nasledujúce:

- úverové riziko. Táto kategória zahŕňa aj riziko koncentrácie, riziko krajiny a reziduálne riziko;
- trhové riziko (obchodná kniha), zahŕňa riziká pozície, vysporiadania a koncentrácie v obchodnej knihe;
- operačné riziko, zahŕňa aj právne riziko;
- finančné riziko bankovej knihy, reprezentované hlavne
 - o úrokové riziko a riziko výmenného kurzu (FX)
 - o akciové riziko
 - o riziko nehnuteľného majetku
 - o strategické riziko
 - o reputačné riziko
 - o likviditné riziko.

Úroveň absorpcie ekonomického kapitálu je odhadovaná na základe súčasnej situácie a takisto na úrovni predpovede, použijúc predpoklady rozpočtu a projektované ekonomické scenáre založených na bežných a stresových podmienkach. Pozícia kapitálu tvorí základ pre obchodné reportovanie a je predkladaná na štvrťročnej báze Predstavenstvu a Dozornej rade Banky, ako časť ICAAP a Skupinového reportu.

5.2 Kvalitatívne zverejnenie²¹

Kapitálová požiadavka a ukazovatele kapitálu Skupiny VÚB

V roku 2007 vstúpilo do platnosti nové Opatrenie Národnej Banky Slovenska o vlastných zdrojov financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi (Opatrenie NBS č. 4/2007), ktoré v sebe adoptuje a definuje požiadavky známe ako Basel 2. V rámci tejto štruktúry, kapitál Bankovej Skupiny musí reprezentovať aspoň 8% celkových rizikovo vážených aktív (celková kapitálová primeranosť), vyplývajúcich z typických rizík bankových a finančných aktivít (úverové, protistrany, trhové a operačné riziko), vážených na základe regulačných segmentov, do ktorých spadajú jednotlivé klientské protistrany, pričom sa berú do úvahy nástroje znižovania úverového rizika.

Banky musia byť v súlade s požiadavkami na kapitálovú primeranosť pre trhové riziko, ktoré je počítané na celú obchodnú knihu a to separátne pre rôzne typy rizík: riziko pozície v dlhových nástrojoch, riziko vysporiadania a riziko koncentrácie. Navyše, v súvislosti s finančnými výkazmi, riziko výmenného kurzu (FX) a riziko pozície v komoditách musí byť počítané. Použitie interného modelu pre výpočet kapitálovej požiadavky pre trhové riziko je povolené.

Naviac, v súvislosti s celkovým ukazovateľom kapitálovej primeranosti, popísanom vyššie, je použitý ďalší ukazovateľ pre hodnotenie kvality kapitálovej základne: Tier 1 kapitálový ukazovateľ, reprezentovaný pomerom medzi Tier 1 kapitálom a rizikovo váženými aktívami.

K 31. decembru 2010 pomerové ukazovatele, ktorých metodika je popísaná vyššie boli: ukazovateľ Tier 1 12,60% a celková kapitálová primeranosť 12,51%.

²¹ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 11b)

Celková kapitálová požiadavka pre skupinu VÚB k 31. decembru 2010 je nasledovná:

	Nevážená výška	Vážená výška	tis. EUR Požiadavka
A Kapitálová požiadavka			
A.1 Úverové riziko a riziko protistrany	11 601 904	6 144 773	493 409
1. Štandardizovaný prístup	11 601 904	6 144 773	493 409
2. Prístup interných ratingov (IRB)			
3. Sekuritizácia			
A.2 Trhové riziko			4 736
1. Štandardizovaný prístup			3 500
2. Interný model			1 236
3. Riziko koncentrácie			
A.3 Operačné riziko			50 470
1. Prístup základného indikátora			1
2. Štandardizovaný prístup			8 655
3. Pokročilý prístup			41 814
A.4 Ostatné kapitálové požiadavky			
A.5 Total kapitálové požiadavky			548 615
B. KAPITÁLOVÉ POMERY (%)			
B.1 Core Tier 1			863 946
B.2 Tier 1 pomer			12,60
B.3 Total kapitálový pomer			12,51

Tabuľky dolu poskytujú detaily o rozličných kapitálových požiadavkách Skupiny k 31. decembru 2010.

Kapitálová požiadavka pre úverové riziko skupiny VÚB (Štandardizovaný prístup)

	tis. EUR Kapitálová požiadavka
Regulatórne portfólio	
Pohľadávky voči alebo zabezpečené štátmi alebo centrálnymi bankami	0
Pohľadávky voči alebo zabezpečené VÚC alebo obcami	4 537
Pohľadávky voči alebo zabezpečené inými orgánmi verejnej moci alebo PO okrem podnikateľov	1 664
Pohľadávky voči alebo zabezpečené multilaterálnymi rozvojovými bankami	0
Pohľadávky voči alebo zabezpečené medzinárodnými organizáciami	0
Pohľadávky voči alebo zabezpečené inštitúciami	4 535
Pohľadávky voči alebo zabezpečené POP	274 764
Retailové pohľadávky	101 873
Pohľadávky zabezpečené nehnuteľnosťou	74 059
Pohľadávky po termíne splatnosti	11 679
Pohľadávky s vysokým stupňom rizika	0
Pohľadávky zo zabezpečených dlhopisov	0
Krátkodobé pohľadávky voči inštitúciám a POP	0
Pohľadávky v rámci KI	0
Iné položky	18,471
Sekuritizácia	-
Kapitálova požiadavka pre úverové riziko spolu (Štandardizovaný prístup)	491,582

Kapitálová požiadavka pre "operačné riziko" v obchodnej knihe k 31. decembru 2010 je 1 827 tisíc euro.

Kapitálová požiadavka pre trhové riziko

	tis. EUR
	Kapitálová požiadavka
FX riziko a úrokové riziko (Interný model)	1 236
FX riziko (jednoduchý prístup)	27
Špecifické riziko	3 473
Total kapitálová požiadavka pre trhové riziko	4 736

Kapitálová požiadavka pre operačné riziko

	tis. EUR
	Kapitálová požiadavka
Regulátorne portfólio	
Prístup základného indikátora	1
Štandardizovaný prístup	8 655
Pokročilý prístup merania	41 814

6. Úverové riziko²²

6.1 Kvalitatívny popis – všeobecná časť

Definícia “nesplácaných úverov”²³

Od septembra 2010 skupina VUB implementovala definície nesplácaných úverov podľa Harmonisation Projectu. Harmonisation Project je iniciovaný materskou spoločnosťou Intesa Sanpaolo s cieľom unifikovať definície a kategórie nesplácaných úverov v rámci zahraničných dcérskych spoločností skupiny Intesa Sanpaolo. Definícia pokrýva nesplácané úvery (úvery po lehote splatnosti, neštandardné, rizikové, pochybné) tak ako aj reštrukturalizované expozície. Definícia pre nesplácané úvery je odvodená od počtu dní v delikvencii (DPD) a materiality klienta (korporátni klienti) resp. úveru (retailoví klienti). Vo všeobecnosti sú všetky úverové pohľadávky, ktoré majú delikvenciu 90 a viac dní a materialitu rovnú alebo väčšiu ako 5% zostatku (korporátni klienti) resp. 50€ (retailoví klienti), považované za nesplácané.

Pri výkazoch pre regulátora sa uplatňuje definícia nesplácaných úverov určená regulátorom.

Banka tiež monitoruje svoje portfólio prostredníctvom počtu dní po lehote splatnosti. Portfólio je potom rozdelené medzi splácané úvery (= in bonis alebo nula dní po lehote splatnosti) a delinquentné (ďalej rozdelené do stupňov delikvencie po 30 dňoch, čiže 1-29, 30-59, atď.). Keďže banka prijala definíciu defaultu podľa Bazilej 2, špeciálna pozornosť sa venuje úverom po lehote splatnosti viac ako 90 dní keďže status 90 dní po lehote splatnosti je jednou z podmienok defaultu pre klienta alebo transakciu.

Expozície na zozname Watch List

Dlžníci s expozíciami na súvahe alebo podsúvahe, ktorí sa dočasne ocitli v ťažkej finančnej situácii u ktorej sa očakáva zlepšenie v dohľadnej dobe sú bez ohľadu na ich omeškanie zaradení na Watch List. Podmienky zaradenia klienta na Watch List sú uvedené vo vnútorných predpisoch.

Reštrukturalizované expozície

Expozície na súvahe a podsúvahe u ktorých banka súhlasí v dôsledku zhoršenia finančnej situácie klienta so zmenou/doplnením pôvodne dohodnutých podmienok a lehôt (napr. lehoty splatnosti). Pravidlá na preukázanie zhoršenej finančnej situácie klienta sú uvedené vo vnútorných predpisoch. Podľa Harmonisation Projectu sú za reštrukturalizované považované iba tie expozície, ktoré s reštrukturalizovaním prinášajú ekonomickú stratu, t.j. čistá súčasná hodnota reštrukturalizácie je záporná.

Popis osvojených metód na výpočet úpravy ocenenia (znehodnotenia)²⁴

Všetky úverové aktíva sú na mesačnej báze predmetom testu znehodnotenia, ktorého cieľom je posúdiť, či existuje objektívny dôkaz toho, že zostatková hodnota týchto aktív nie je plne vymožiteľná.

Individuálne znehodnotenie je počítané na individuálnej báze pre finančné aktíva u ktorých je špecifický dôkaz znehodnotenia, kolektívne znehodnotenie (opravné položky a rezervy) pre finančné aktíva, ktoré nespĺňajú podmienky pre individuálne znehodnotenie.

Medzi individuálne znehodnotené patria úverové aktíva, pre ktoré existuje objektívny dôkaz znehodnotenia a spĺňajú podmienku významnosti. Definícia objektívneho znehodnotenia vychádza z definície IAS 39 (závažné finančné ťažkosti vystavovateľa, alebo povinnej osoby, porušenie zmluvy, ako nesplácanie, alebo omeškané splácanie úrokov a istiny, pravdepodobnosť, že dlžník vstúpi do konkurzu, alebo inej formy finančnej reštrukturalizácie).

Metodika merania strát vyplývajúcich z jednotlivito hodnotených zhoršení kvality vyžaduje nasledovné odhady:

- očakávaná návratnosť aktíva;
- očakávaná návratnosť pri uplatnení zabezpečenia/záruky, mínus náklady spojené s nadobudnutím a predajom zabezpečenia;
- predpokladaný časový rámec návratnosti aktíva a zabezpečenia.

Veľkosť straty sa meria ako rozdiel zostatkovej hodnoty aktíva a súčasnej hodnoty očakávaného budúceho cash flow, diskontovaný pôvodnou efektívnou úrokovou sadzbou (t.j. platný úrok sa počíta pri prvom zisťovaní).

Úverové aktíva ktoré nespĺňajú podmienku objektívneho dôkazu znehodnotenia a/alebo podmienku významnosti sú predmetom posúdenia kolektívneho znehodnotenia – opravné položky (pre súvahové položky) a rezervy (pre podsúvahové položky). Posúdenie kolektívneho znehodnotenia, vyžaduje aby boli finančné aktíva združené do skupín na základe podobných charakteristických znakov úverového rizika, ktoré sú ukazovateľmi schopnosti dlžníka splácať dlžné čiastky podľa zmluvných podmienok. Takto banka získava historické časové rady údajov o neplnení záväzkov z minulého obdobia a použije systémy na zistenie úverových strát. Banka zaviedla tri metodiky závislé od

²² Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12)

²³ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12a)

²⁴ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12b)

ratingov, kvantít a kvality údajov a časových radov: Bazilej 2 IRB prístup (PD x LGD x EAD), minimálne požiadavky a metodiku Markovových reťazcov.

Politika odpisovania pohľadávok

Banka odpisuje zostatky úverov alebo dlhových cenných papierov (a akékoľvek opravné položky na straty z titulu znehodnotenia), ak sa určí, že tieto zostatky úverov alebo dlhových cenných papierov sú nenávratné. Banka štandardne uvažuje o nenávratnosti úverových zostatkov na základe počtu dní omeškania. Od začiatku roka 2008 bola zmenená politika odpisovania pohľadávok zo 180 na 1 080 dní po lehote splatnosti. To znamená, že nenávratné pohľadávky už nie sú odpísané a predané po uplynutí 180 dní po lehote splatnosti, ale sú vymáhané externými agentúrami až kým sa nestanú daňovo uznateľnými a/alebo spĺňajú podmienky pre odpísanie.

Úverový zostatok možno odpísať aj skôr ako sa uvádza v predchádzajúcom texte v prípade, že existuje dôkaz o nevyhnutnosti danej pohľadávky. Odpis takýchto pohľadávok podlieha schváleniu zo strany riaditeľa divízie úverového rizika.

6.2 Kvantitatívny popis – všeobecná časť

Súhrnná výška expozícií skupiny VÚB podľa skupín kreditnej kvality k 31. decembru 2010²⁵

	Amortizovaná hodnota	Opravné položky	tis. EUR Účtovná hodnota
Pohľadávky voči bankám			
Štandardné	108 666	-	108 666
Sporné	328	(151)	177
	<u>108 994</u>	<u>(151)</u>	<u>108 843</u>
Vládny sektor			
Štandardné	100 865	(163)	100 702
Po splatnosti	95	-	95
Neštandardné	835	(42)	793
	<u>101 795</u>	<u>(205)</u>	<u>101 590</u>
Úvery poskytnuté korporátnym klientom			
Štandardné	2 519 826	(32 285)	2 487 541
Po splatnosti	287	(61)	226
Reštrukturalizované	19 719	(4 352)	15 367
Neštandardné	102 025	(24 592)	77 433
Sporné	58 356	(37 455)	20 901
	<u>2 700 213</u>	<u>(98 745)</u>	<u>2 601 468</u>
Úvery poskytnuté retailovým klientom			
Štandardné	3 724 276	(82 396)	3 641 880
Po splatnosti	35 450	(15 318)	20 132
Neštandardné	30 638	(14 521)	16 117
Sporné	162 501	(106 013)	56 488
	<u>3 952 865</u>	<u>(218 248)</u>	<u>3 734 617</u>
Cenné papiere			
Štandardné	3 655 479	-	3 655 479
Neštandardné	1 881	(249)	1 632
	<u>3 657 360</u>	<u>(249)</u>	<u>3 657 111</u>

²⁵ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12c)

Súhrnná výška expozícií skupiny VÚB podľa omeškaných platieb k 31. decembru 2010

	Amortizovaná hodnota	Opravné položky	tis. EUR Účtovná hodnota
Banky			
Bez omeškania	96 254	-	96 254
1 – 30 dní	12 412	-	12 412
Nad 181 dní	328	(151)	177
	<u>108 994</u>	<u>(151)</u>	<u>108 843</u>
Vládny sektor			
Bez omeškania	-	-	-
1 – 30 dní	98 632	(163)	98 469
31 – 60 dní	2 042	-	2 042
61 – 90 dní	191	-	191
91 – 180 dní	95	-	95
Nad 181 dní	834	(42)	792
	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>1</u>
	<u>101 795</u>	<u>(205)</u>	<u>101 590</u>
Korporátni klienti			
Bez omeškania	2 558 410	(49 215)	2 509 195
1 – 30 dní	33 683	(1 106)	32 577
31 – 60 dní	13 928	(2 439)	11 489
61 – 90 dní	6 642	(1 284)	5 358
91 – 180 dní	6 449	(1 822)	4 627
Nad 181 dní	81 101	(42 879)	38 222
	<u>2 700 213</u>	<u>(98 745)</u>	<u>2 601 468</u>
Retailoví klienti			
Bez omeškania	3 514 217	(64 100)	3 450 117
1 – 30 dní	148 283	(9 316)	138 967
31 – 60 dní	40 796	(5 127)	35 669
61 – 90 dní	22 595	(4 135)	18 460
91 – 180 dní	38 456	(16 175)	22 281
Nad 181 dní *	188 518	(119 395)	69 123
	<u>3 952 865</u>	<u>(218 248)</u>	<u>3 734 617</u>
Cenné papiere			
Bez omeškania	<u>3 657 360</u>	<u>(249)</u>	<u>3 657 111</u>

Súhrnná výška expozícií skupiny VÚB podľa zemepisného členenia k 31. decembru 2010²⁶

	Amortizovaná hodnota	Opravné položky	tis. EUR Účtovná hodnota
Európa			
Pohľadávky voči bankám	76 947	(151)	76 796
Úvery poskytnuté klientom:			
Vláda	101 795	(205)	101 590
Korporát	2 700 200	(98 745)	2 601 455
Retail	3 950 639	(218 216)	3 732 423
HTM a AFS cenné papiere	<u>3 652 023</u>	<u>-</u>	<u>3 652 023</u>
	<u>10 481 604</u>	<u>(317 317)</u>	<u>10 164 287</u>
Severná amerika			
Pohľadávky voči bankám	31 856	-	31 856
Úvery poskytnuté klientom:			
Retail	739	(16)	723
HTM a AFS cenné papiere	<u>5 337</u>	<u>(249)</u>	<u>5 088</u>
	<u>37 932</u>	<u>(265)</u>	<u>37 667</u>
Ázia			
Pohľadávky voči bankám	99	-	99
Úvery poskytnuté klientom:			
Korporát	13	-	13
Retail	<u>686</u>	<u>(15)</u>	<u>671</u>
	<u>798</u>	<u>(15)</u>	<u>783</u>
Zvyšok sveta			
Pohľadávky voči bankám	92	-	92
Úvery poskytnuté klientom:			
Retail	<u>801</u>	<u>(1)</u>	<u>800</u>
	<u>893</u>	<u>(1)</u>	<u>892</u>

Súhrnná výška expozícií skupiny VÚB podľa hospodárskych odvetví k 31. decembru 2010²⁷

	Banky	Štáty	Korporáti	Retail	tis. EUR Cenné papiere
Poľnohospodárstvo	-	-	44 040	21 589	-
Stavebníctvo	-	-	128 963	15 391	-
Spotrebitelia	-	-	-	3 539 468	-
Energetika a vodohospodárstvo	-	-	202 985	1 416	-
Finančné služby	108 843	-	256 658	698	68 383
Verejná správa	-	88 333	-	-	3 587 096
Priemysel	-	-	428 086	30 580	-
Odborné služby	-	-	84 371	8 476	-
Nehnutelnosti	-	-	391 328	7 755	-
Maloobchod a veľkoobchod	-	-	587 930	63 510	-
Služby	-	-	95 820	16 592	-
Doprava	-	12 501	293 040	10 581	-
Iné	-	756	88 247	18 561	1 632

²⁶ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12d)

²⁷ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12e)

Zmeny v úpravách úverov v skupine VÚB za rok končiaci sa 31. decembra 2010²⁸

	Štandardné úvery	Neštandardné úvery	tis. EUR Pochybné / sporné úvery
A. Hrubá hodnota (k 1.januáru)	5 796 417	172 092	161 899
B. Pohyby v bežnom roku (+)	5 112 521	564 616	214 154
B1. Zo štandardných úverov	-	417 403	56 570
B2. Z neštandardných úverov	339 605	-	140 507
B3. Z pochybných a sporných úverov	19 485	82 326	-
B4. Iné nárasty	4 753 431	64 887	17 077
C. Pohyby v bežnom roku (-)	4 564 041	547 694	155 091
C1. Do štandardných úverov	-	339 605	19 485
C2. Odpisy	56	3 334	13 684
C3. Vymožené sumy	-	-	-
C4. Odpredaje	4 101	2 920	3 427
C5. Do neštandardných úverov	417 403	-	82 326
C6. Do pochybných a sporných úverov	56 570	140 507	-
C7. Iné poklesy	4 085 911	61 328	36 169
D. Finálna hrubá hodnota	6 344 897	189 014	220 962
E. Opravné položky (k 1.januáru)	103 728	43 772	119 262
F. Pohyby v bežnom roku (+)	65 168	151 365	108 359
F1. Zo štandardných úverov	-	34 856	5 518
F2. Tvorba opravných položiek	25 384	77 917	48 766
F3. Z neštandardných úverov	34 019	-	51 401
F4. Z pochybných a sporných úverov	5 001	38 589	-
F5. Iné nárasty	764	3	2 674
G. Pohyby v bežnom roku (-)	54 216	136 140	84 100
G1. Zo štandardných úverov	-	34 019	5 001
G2. Rozpustenie opravných položiek	144	37 948	20 684
G3. Odpisy	10	760	9 914
G4. Vymožené sumy	11 942	9 228	8 402
G5. Odpredaje	-	-	226
G6. Do neštandardných úverov	34 856	-	38 589
G7. Do pochybných a sporných úverov	5 518	51 401	-
G8. Iné poklesy	1 746	2 784	1 284
H. Opravné položky spolu	<u>114 680</u>	<u>58 997</u>	<u>143 521</u>
I. Čistá expozícia (koniec obdobia)	<u>6 230 217</u>	<u>130 017</u>	<u>77 441</u>

Pohyby opravných položiek v skupine VÚB za rok končiaci sa 31. decembra 2010

	31.12.2009	Tvorba/(Ro zpustenie)	Kurzové zisky	Iné	tis. EUR 31.12.2010
Pohľadávky voči bankám	151	-	-	-	151
Úvery poskytnuté klientom	265 777	52 351	413	(1 343)	317 198
Investície držané do splatnosti	377	(128)	-	-	249
Hmotný majetok	305	461	-	4	770
Dlhodobý majetok na predaj	-	1 272	-	-	1 272
Ostatný majetok	10 752	5 411	49	413	16 625
	<u>277 362</u>	<u>59 367</u>	<u>462</u>	<u>(926)</u>	<u>336 265</u>

²⁸ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12i)

Súhrnná výška expozícií podľa zostatkovej zmluvnej splatnosti za skupinu VÚB k 31. decembru 2010²⁹

							tis. EUR
	Do 1 mesiaca	1 až 3 mesiace	3 mesiace až 1 rok	1 až 5 rokov	Nad 5 rokov	Nešpecifikované	Spolu
Finančný majetok							
Peniaze a zostatky na účtoch v centrálnych bankách	179 923	-	-	-	-	-	179 923
Pohľadávky voči bankám	20 135	2 929	51 666	23 208	32 435	-	130 373
Finančný majetok na obchodovanie	25 161	62 894	90 584	77 748	25	3 052	259 464
Finančný majetok na predaj	5 509	229 579	28 059	823 133	842 893	-	1 929 173
Úvery poskytnuté klientom	515 930	576 230	1 167 536	2 726 188	4 203 875	1 647	9 191 406
Investície držané do splatnosti	368 397	268 514	63 263	737 753	626 757	-	2 064 684
Investície do pridružených a spoločných podnikov	-	-	-	-	-	6 219	6 219
	1 115 055	1 140 146	1 401 108	4 388 030	5 705 985	10 918	13 761 242
Finančné záväzky							
Záväzky voči centrálnym a iným bankám	(396 565)	(137 426)	(138 219)	(97 918)	(36 777)	-	(806 905)
Vklady a úvery od klientov	(4 925 390)	(453 290)	(570 538)	(1 271 639)	(50 137)	(25 208)	(7 296 202)
Emitované dlhové cenné papiere	(1 146)	(23 201)	(295 641)	(843 750)	(787 847)	-	(1 951 585)
	(5 323 101)	(613 917)	(1 004 398)	(2 213 307)	(874 761)	(25 208)	(10 054 692)
Čistá pozícia finančných nástrojov	(4 208 046)	526 229	396 710	2 174 723	4 831 224	(14 290)	3 706 550
Kladné peňažné toky z derivátov	26 404	103 025	180 837	200 101	98 132	-	608 499
Záporné peňažné toky z derivátov	(28 242)	(104 400)	(186 119)	(203 652)	(96 838)	-	(619 251)
Čistá pozícia z derivátov	(1 838)	(1 375)	(5 282)	(3 551)	1 294	-	(10 752)
Celková čistá pozícia	(4 209 884)	524 854	391 428	2 171 172	4 832 518	(14 290)	3 695 798

²⁹ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 12f)

Odhad reálnej hodnoty kolaterálu a iných zabezpečených finančných aktív skupiny VÚB

	tis. EUR	
	Klienti	Banky
Dlhové cenné papiere	45 123	-
Ostatné	763 123	24,079
Hmotný majetok	<u>5 738 209</u>	<u>-</u>
	<u>6 546 455</u>	<u>24 079</u>

6.3 Kvalitatívny popis – portfóliá – STD prístup³⁰

Externé ratingové agentúry použité na určenie vyváženosti rizika:

- Fitch Ratings Ltd;
- Moody's Investors Service Limited;
- Standard & Poor's a division of The McGraw-Hill Companies, Inc.;

Banka aplikuje ratingy pre nasledujúce segmenty:

- inštitúcie
- štáty a centrálné banky
- podniky

³⁰ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 13a-d)

6.4 Kvantitatívny popis – portfóliá – STD prístup

 Znižovanie expozícií podľa stupňa kreditnej kvality podľa triedy expozície k 31. decembru 2010³¹:

Regulatórne portfólio	Expozícia so zmiernovaním úverového rizika	Expozícia bez zmiernovania úverového rizika										Spolu	
		0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	200%	Iné		
		tis. EUR											
Pohľadávky voči alebo zabezpečené štátmi alebo centrálnymi bankami	3 503 904	3 503 904	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 503 904
Pohľadávky voči alebo zabezpečené VÚC alebo obcami	143 157	-	-	-	-	143 157	-	-	-	-	-	-	143 157
Pohľadávky voči alebo zabezpečené inými orgánmi verejnej moci alebo PO okrem podnikateľov	22 430	-	-	-	-	-	-	22 340	-	-	-	-	22 340
Pohľadávky voči alebo zabezpečené multilaterálnymi rozvojovými bankami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohľadávky voči alebo zabezpečené medzinárodnými organizáciami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohľadávky voči alebo zabezpečené inštitúciami	123 374	-	-	8 472	-	111 776	-	-	-	-	-	-	120 248
Pohľadávky voči alebo zabezpečené POP	4 500 896	-	-	-	-	87 264	-	4 351 828	-	-	-	-	4 439 092
Retailové pohľadávky	2 006 245	-	-	-	-	-	2 004 720	-	-	-	-	-	2 004 720
Pohľadávky zabezpečené nehnuteľnosťou	2 229 348	-	-	-	1 836 300	-	383 172	9 876	-	-	-	-	2 229 348
Pohľadávky po termíne splatnosti	135 047	-	-	-	-	-	-	102 542	28 964	-	-	-	131 506
Pohľadávky s vysokým stupňom rizika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohľadávky zo zabezpečených dlhopisov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krátkodobé pohľadávky voči inštitúciám a POP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohľadávky v rámci KI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné položky	294 929	108 770	-	2 607	-	35 457	14 628	203 554	-	-	-	-	365 016

³¹ Opatrenie NBS 15/2010 §1, odsek 13e)

7. Techniky eliminácie rizika³²

7.1 Kvalitatívny popis

Politiky a postupy pre ocenenie a riadenie zabezpečenia

Politika zabezpečenia banky je neoddeliteľnou a nevyhnutnou súčasťou riadenia a eliminácie úverového rizika v rámci skupiny VUB. Zabezpečenie primárne slúži ako prostriedok pre splatenie angažovanosti (úveru) v prípade defaultu dlžníka.

Politika zabezpečenia zahŕňa:

- stanovenie a následne udržiavanie Politiky riadenia zabezpečenia skladajúcej sa zo základných typov zabezpečení, právnej dokumentácie používanej Bankou na zabezpečenie práv k danému zabezpečeniu v prípade defaultu dlžníka a ocenenie zabezpečení. Tieto aspekty riadenia zabezpečenia sú uvedené v tomto dokumente;
- relevantná a riadna právna bezchybnosť a registrácia zabezpečenia aby bolo zachované právo Banky na zabezpečenie v prípade defaultu dlžníka;
- pravidelný monitoring a prehodnotenie zabezpečenia držaného bankou počas životnosti angažovanosti (úveru);
- analýza, monitoring a prehľad realizácie zabezpečení dosiahnutých odborom Manažment rizikových pohľadávok z dôvodu vyhodnotenia efektívnosti Politiky zabezpečenia ako nástroja na zmiernenie rizika, napr. dopad Politiky redukuje čistú úverovú stratu ktorú banka utrpela ako výsledok úverových aktivít v rámci všetkých segmentov a produktov;

Základným cieľom Politiky riadenia zabezpečenia je jasne stanoviť pravidlá pre bežne používaný a štandardný zoznam typov zabezpečení používaných bankou v rámci poskytovania úverov. Pravidlá minimálne popisujú a ustanovujú:

- podmienky pre právnu vymožitelnosť;
- podmienky pre proces ohodnotenia výsledkom ktorého je hodnota akceptovaná bankou (HAB) pre jednotlivé typy zabezpečení pri poskytovaní úverov;
- podmienky pre proces prehodnotenia.

Politika riadenia zabezpečenia banky je ďalej implementovaná prostredníctvom vydávania produktových programov ktoré stanovujú typ, formu a percento pokrytia zabezpečenia prislúchajúceho k jednotlivým typom produktov v rámci jednotlivých segmentov. Požiadavky na kvalitu a rozsah zabezpečenia budú v zásade určované ratingom dlžníka, výškou a splatnosťou angažovanosti.

K prvotnému oceneniu zabezpečenia dochádza v rámci procesu schvaľovania úveru, čiže v štádiu udeľovania úveru. Toto oceňovanie je založené na aktuálnej hodnote, čiže trhovej hodnote alebo na realizovateľnej (speňažiteľnej) hodnote. Výsledná hodnota je následne vynásobená percentuálne vyjadreným haircutom, ktorý je rôzny v závislosti od typu zabezpečenia. Ocenenie je vypracované externými alebo internými špecialistami (v závislosti od typu zabezpečenia) a v prípade nehnuteľností je vykonaná supervízia interným znalcom. Vymáhanie zabezpečenia je v prípade defaultu dlžníka realizované odborom Manažment rizikových pohľadávok.

Existencia zabezpečenia nie je dôvodom na udelenie výnimky z procesu kompletného posúdenia úverového rizika, ktoré je menovite zamerané na posúdenie schopnosti dlžníka splniť podmienky na poskytnutie úveru (čiže schopnosti splatiť úver), bez ohľadu na navrhnutý typ zabezpečenia.

Avšak za určitých podmienok (typ dlžníka, pridelený rating, typ úveru) zabezpečenie má vplyv, ako faktor eliminujúci riziko, na stanovenie podmienok obchodu.

Vo všeobecnosti, banka akceptuje nasledovné typy zabezpečení:

- záložné právo na hotovosť (pohľadávky z účtu a z vkladov)
- záložné právo na cenné papiere (dlhopisy, pokladničné poukážky, vkladové listy, vkladové certifikáty a pod.)
- záložné právo na akcie zalistované na regulovaných trhoch
- záložné právo na riadené portfólio (privátne bankovníctvo)
- záložné právo na podielové listy
- záložné právo na iné cenné papiere (napr. skladištné listy)
- záruky (štátne, bankové, iných finančných inštitúcií)
- záruky (nefinančných inštitúcií)
- záložné právo na nehnuteľnosť
- záložné právo na hnuťelný majetok
- záložné právo na pohľadávky
- záložné právo na tovarové zásoby
- vinkulácia životného poistenia
- iné (dokumentárny akreditív, exekučný titul)

³² Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 21a-e)

Banka vo vnútornom predpise definuje veľmi presne, ktoré nástroje eliminujúce riziko nie sú pre banku akceptovateľné a aký haircut (= zníženie) sa uplatňuje u akceptovaných typoch za účelom výpočtu hodnoty akceptovanej bankou.

Na zabezpečenie hypotekárnych úverov sa používa osobitný postup a metódy za účelom zabezpečenia riadneho ocenenia, monitorovania a prehodnotenia majetku akceptovaného ako zabezpečenie. V štádiu udeľovania hypotekárneho úveru je majetok ocenený externým znalcom a následne je vykonaná supervízia tohto ocenenia interným znalcom (supervízorom). Externý znalec musí byť zahrnutý v oficiálnom zozname znalcov pre ohodnocovanie nehnuteľností. Banka monitoruje kvalitu práce externých znalcov na individuálnej báze.

V niektorých prípadoch (v závislosti od hodnoty transakcie a typu zabezpečenia) ponúka banka klientovi možnosť vykonať iba interné ocenenie. Hodnota stanovená interným ocenením je potom považovaná za hodnotu akceptovanú bankou. Banka vydala vnútorný postup aby sa zabezpečilo, že štandardy a hodnotiace kritériá sú jednotné a hodnota majetku je vypočítaná jasne a transparentne na báze opatrnosti. Hodnota majetku, ktorý je vo fáze výstavby je neustále monitorovaná interným znalcom ktorý vykonáva inšpekcie, overuje napredovanie výstavby a pripravuje technické správy pre čerpanie úveru u transakcií financovaných podľa progresu výstavby.

Hodnota založeného majetku je pravidelne monitorovaná na báze portfólia. Ocenenie majetku je aktualizované v prípade obmedzenia alebo rozdelenia hypotekárneho úveru, poškodenia majetku a taktiež pravidelne minimálne jedenkrát za tri roky (plánuje sa aktualizácia jedenkrát za rok). Pravidelné prehodnocovanie sa uskutočňuje na báze portfólia s využitím štatistických techník založených na bankových údajoch a rozšírených o dostupné údaje zo slovenského trhu.

Za účelom pokrytia reziduálneho rizika, je dlžník povinný poskytnúť zmluvu o poistení škody na majetku, ktorú uzavrel s poisťovňou ktorá má s bankou dohodu alebo poisťovňou, ktorá je bankou schválená.

Hlavné typy ručiteľov a protistrany úverových derivátov a ich úverová spôsobilosť

Banka nevstúpila do žiadnej transakcie s úverovými derivátmi.

Informácia o koncentrácii trhového alebo úverového rizika ako súčasť nástrojov používaných na zmiernenie úverového rizika

V banke nie je koncentrácia súčasťou nástrojov používaných na zmiernenie úverového rizika. Vzhľadom na skutočnosť že hypotekárne úvery predstavujú v banke najväčšie portfólio, väčšinu zabezpečenia tvorí záložné právo na nehnuteľnosti. Neexistujú žiadne špecifické koncentrácie na úrovni individuálneho dlžníka alebo geografickej oblasti, banka určuje špecifické limity koncentrácie ktoré sú monitorované na mesačnej báze.

7.2 Kvantitatívny popis – skupina VÚB³³

	Zabezpečenie	tis. EUR Záruky alebo úverové deriváty
Regulatórne portfólio		
Pohľadávky voči alebo zabezpečené štátmi alebo centrálnymi bankami	-	-
Pohľadávky voči alebo zabezpečené VÚC alebo obcami	-	-
Pohľadávky voči alebo zabezpečené inými orgánmi verejnej moci alebo PO okrem podnikateľov	83	7
Pohľadávky voči alebo zabezpečené by multilaterálnymi rozvojovými bankami	-	-
Pohľadávky voči alebo zabezpečené by medzinárodnými organizáciami	-	-
Pohľadávky voči alebo zabezpečené by inštitúciami	-	3 126
Pohľadávky voči alebo zabezpečené POP	14 893	46 911
Retailové pohľadávky	1 485	40
Pohľadávky zabezpečené nehnuteľnosťou	-	-
Pohľadávky po termíne splatnosti	1	3 540
Pohľadávky s vysokým stupňom rizika	-	-
Pohľadávky zo zabezpečených dlhopisov	-	-
Krátkodobé pohľadávky voči inštitúciám a POP	-	-
Pohľadávky v rámci KI	-	-
Iné položky	-	-
Sekuritizácia	-	-

³³ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 21f-g)

8. Riziko protistrany

Riziko protistrany je špecifický typ kreditného rizika predstavujúci riziko defaultu protistrany pred konečnou výmenou finančných tokov plynúcich z transakcií uzatvorených s protistranou.

Riziko protistrany je počítané pre nasledujúce kategórie transakcií:

- finančné a kreditné deriváty obchodované mimo regulovaných búrz (OTC);
- finančné transakcie zabezpečené cennými papiermi (napríklad repo obchod);
- transakcie so strednodobým až dlhodobým vysporiadaním.

Rámec umožňuje jednotné posúdenie rizika protistrany bez ohľadu na to, v ktorom portfóliu sa expozícia nachádza (banková aj obchodná kniha podliehajú kapitálovej požiadavke na riziko protistrany). Za účelom znižovania veľkosti expozície, Banka môže využiť rôzne typy zmluvných dohôd o vzájomnom započítavaní záväzkov a pohľadávok („Master netting agreements“), ktoré sú v súlade s regulátornými požiadavkami.

VÚB skupina v súčasnosti využíva „mark-to-market“ prístup pre výpočet expozícií podliehajúcich riziku protistrany OTC finančných a kreditných derivátov pre účely regulátorného reportingu. Pri finančných transakciách zabezpečených cennými papiermi slúži hodnota založených cenných papierov priamo na zníženie hodnoty expozície.

Riziko protistrany plynúce z hore uvedených transakcií je počítané zo súčtu ich kladnej reálnej hodnoty a budúcej kreditnej expozície (napríklad prirážky predstavujúce percento nominálnej hodnoty derivátu). Veľkosť prirážky sa môže líšiť v závislosti od zostatkovej splatnosti transakcie a druhu podkladového rizika (úrokové riziko, menové riziko, akciové riziko...).

Mimoburzové finančné deriváty: pozitívna reálna hodnota – riziko protistrany k 31. decembru 2010

	IR deriváty hrubá hodnota	IR deriváty reálna hodnota	Akciové deriváty hrubá hodnota	Akciové deriváty reálna hodnota	FX deriváty hrubá hodnota	FX deriváty reálna hodnota	Iné deriváty hrubá hodnota	Iné deriváty reálna hodnota
A. Obchodná kniha regulatórna	-	-	-	-	-	-	-	-
A1. Štáty a centrálné banky	-	-	-	-	-	-	-	-
A2. Iné verejné entity	-	-	-	-	-	-	-	-
A3. Banky	737	21	6	1	214	4	1	-
A4. Finančné inštitúcie	127	3	-	-	26	1	-	-
A5. Poisťovne	-	-	-	-	-	-	-	-
A6. Nefinančné spoločnosti	169	4	-	-	63	9	-	-
A7. Iné protistrany	-	-	-	-	15	-	-	-
B. Banková kniha	-	-	-	-	-	-	-	-
B1. Štáty a centrálné banky	-	-	-	-	-	-	-	-
B2. Iné verejné entity	-	-	-	-	-	-	-	-
B3. Banky	387	2	17	7	84	13	3	-
B4. Finančné inštitúcie	-	-	-	-	-	-	-	-
B5. Poisťovne	-	-	-	-	-	-	-	-
B6. Nefinančné spoločnosti	-	-	-	-	-	-	-	-
B7. Iné protistrany	-	-	-	-	-	-	-	-

9. Trhové riziká: údaje pre banky používajúce prístup interného modelu pre úrokové riziko a menové riziko.³⁴

9.1 Kvalitatívny popis

Hodnota v riziku (VaR)

Analýza profilov trhového rizika súvisiaca s obchodnou knihou používa rôzne kvantitatívne indikátory a VaR je najdôležitejší.

Metóda určenia hodnoty v riziku (VaR) je štatistické meranie najhoršieho prípadu (neočakávanej) straty za dané časové obdobie pri normálnych trhových podmienkach na danej úrovni pravdepodobnosti.

Odbor Trhové a operačné riziko využíva metódu historickej simulácie na vyjadrenie odhadu hodnoty v riziku. Táto metóda je robustná, presne pokrýva široký rozsah produktov (lineárne a nelineárne produkty), využíva úplné hodnotenie (full valuation) a je jednoduchá na porozumenie a výklad. Túto metódu využíva aj Banca Intesa v Miláne ako súčasť svojho vlastného modelu na meranie požiadavky kapitálovej primeranosti pre trhové riziko schváleného Národnou bankou Talianska (Banca d'Italia). Vo VÚB sa táto metóda pravidelne využíva od 1. mája 2005 po tom, ako bola na návrh Odboru Riadenie rizík schválená ALCO výborom.

VÚB sa snaží využívať tento model určenia hodnoty v riziku aj ako vlastný model pre alokovanie kapitálu v rámci úrokového rizika v obchodnej knihe a kurzového rizika v obchodnej aj bankovej knihe, na základe Opatrenia NBS od januára 2007.

VaR spočítané za posledný deň je porovnané s priemerom VaR počítaným za posledných 60 pracovných dní násobeným multiplikačným faktorom získaným zo spätného testu. Maximum z týchto hodnôt násobené odmocninou z 10 ako časovým faktorom je zobrať za kapitálovú požiadavku.

Hodnota VaR, výsledky spätného testu a kapitálová požiadavka je súčasťou denného reportu.

Pozície

V modeli sú obsiahnuté všetky pozície, ktoré spĺňajú podmienku $\text{trade date} \leq \text{actual date} < \text{maturity date}$ a nie sú označené ako likvidované. Tieto podmienky obsahujú celú pozíciu s nerealizovanou časťou cash flow.

Rizikové faktory

FX sadzby a úrokové sadzby sú použité ako rizikové faktory pre výpočet VaR. Úrokové sadzby mien odlišných od EUR s maturitou menej ako 1M sú nahradené sadzbami 1M, aby bol zohľadnený efekt "pull to maturity". Úrokové sadzby EUR meny sú zobrať z celej krivky.

Metodika

Historická simulácia je jedným zo štandardných prístupov na výpočet hodnoty v riziku. Táto metóda predpokladá, že maximálne budúce zmeny trhových parametrov (rizikových faktorov) za určené časové obdobie sa dajú predvídať zo série historických zmien. Scenáre historických zmien rizikových faktorov sa využívajú na výpočet trhovej hodnoty súčasného portfólia s využitím úplného hodnotenia. To znamená, že trhovú hodnotu všetkých nástrojov sa vypočítava presne a nie iba približne. Porovnaním skutočnej hodnoty portfólia so skupinou trhových hodnôt v každom jednotlivom scenári sa vypočíta skupina hypotetických ziskov a strát. Skupina ziskov a strát sa potom zoradí a vyberie sa určený percentil ako odhad hodnoty v riziku.

Rizikový faktor je nezávislá premenná, ktorého hodnotu je možné pozorovať na trhu, a ktorá ovplyvňuje hodnotu finančného nástroja. Štandardné rizikové faktory sú úrokové sadzby (každý uzol na výnosovej krivke), výmenné kurzy a volatilita.

Úplné hodnotenie vyžaduje kompletnú skupinu trhových parametrov. To znamená, že sa musia identifikovať všetky príslušné rizikové faktory a začleniť sa do historických scenárov. Scenár obsahuje zmeny všetkých rizikových faktorov medzi dvomi pozorovaniami.

Hypotetická trhovú hodnotu pre scenár k sa získava tak, že sa aplikujú zmeny všetkých rizikových faktorov zo scenára na súčasnú úroveň trhových parametrov. S využitím týchto modifikovaných trhových parametrov sa vypočíta trhovú hodnotu finančných nástrojov v portfóliu.

V súlade s metodikou materskej spoločnosti Intesa Sanpaolo (ktorá používa RiskWatch ako hlavný systém na výpočet hodnoty rizika pomocou historickej simulácie) vypočítavame každodenné zmeny trhových parametrov nasledovným spôsobom:

³⁴ Opatrenie NBS 15/2007, §1, odsek 17)

$$\Delta S_{i,k} = \frac{S_{i,k}}{S_{i,k+1}} \quad k = 1, \dots, N$$

a

$$S'_{i,k} = S_{i,0} * \Delta S_{i,k} \quad k = 1, \dots, N$$

kde

$S_{i,k}$ – hodnota rizikového faktora i v deň pozorovania k ($k=1$ je predchádzajúci deň obchodovania)

$S_{i,0}$ – skutočná hodnota rizikového faktora i

$S'_{i,k}$ – simulovaná hodnota rizikového faktora i po použití scenára k na skutočnú hodnotu

$\Delta S_{i,k}$ – zmena rizikového faktora i medzi dňom pozorovania k a $k+1$

N – počet scenárov v skupine historických údajov (VÚB využíva 250)

Na získanie simulovanej hodnoty rizikového faktora i , sa jeho skutočná hodnota $S_{i,0}$ vynásobí príslušnou zmenou $\Delta S_{i,k}$. Tento typ posunu sa nazýva variabilný faktor v systéme RiskWatch. Jeho výhodou je, že sa môže využiť aj na rizikové faktory, ktorých hodnota sa výrazne mení počas dlhšieho obdobia bez toho, aby strácal význam (napr. úrokové sadzby v SKK sa zmenili z úrovne okolo 5% p. a. na 2,5% p. a. Percentuálna zmena 10% z 5% na 4,5% môže byť jednoducho použitá na trhové sadzby dokonca aj v prípade ak je súčasná hodnota 2,5%. Ale ak sme využili absolútne posuny, potom ten istý posun 0,5 percentného bodu nemusí byť reálny, ak sadzby boli 2,5%). Nevýhodou je, že hodnota v riziku môže stúpnuť, keď stúpnu skutočné hodnoty rizikových faktorov. (Absolútny rozdiel medzi $S'_{i,k}$ a $S_{i,0}$ rastie tak, ako stúpa $S_{i,0}$.)

V ďalšom kroku hodnotiaci nástroj RiskWatch vypočítava trhové hodnoty súčasných pozícií s využitím historických scenárov $S_{i,k}$. Výstupom z procesu je skupina N trhových hodnôt, ktoré sa môžu chápať ako hypotetické trhové hodnoty súčasných pozícií v prípade opakovania historických zmien v scenári k . Hypotetické zisky a straty (zisky a straty R_k) sa vypočítavajú ako rozdiel medzi trhovou hodnotou v scenári k a súčasnej trhovej hodnoty.

Bolo pozorované, že volatilita na finančnom trhu rastie a klesá vo väčších zoskupeniach, a že sa vyskytujú obdobia s vysokou a aj nízkou volatilitou. Preto by mal model rýchlo reagovať na skutočnú situáciu na trhu a správne ohodnotiť aktuálny stav. To je možné dosiahnuť tak, že sa pridelia váhy – pravdepodobnosti jednotlivým ziskom a stratám. Každý hypotetický zisk alebo strata má rôznu úroveň pravdepodobnosti. Všeobecne prijímaný predpoklad je, že pravdepodobnosť scenára sa znižuje tak, ako sa čas pozorovania vzdáľuje od skutočného dátumu. Znamená to, že pravdepodobnosť opakovania scenára $k=1$ je vyššia ako pravdepodobnosť opakovania scenára $k=250$. Váhy použité na hypotetické zisky a straty sa vypočítavajú nasledovným spôsobom:

$$W_k = \frac{\lambda^{(k-1)} * (\lambda - 1)}{\lambda^N - 1} \quad k = 1, \dots, N$$

kde

$\lambda = 0.992$ (faktor poklesu – decay factor).

k – číslo scenára (predchádzajúci deň obchodovania = 1)

To znamená, že scenár posledného dňa má najväčšiu váhu (0.00924), scenár predošlého dňa má váhu 0.00924 násobenú decay faktorom 0.992 (i. e. 0.00917), scenár predošlého dňa má váhu 0.00917 násobenú decay faktorom (i. e. 0.00909), atď., scenár s 250 pracovnými dňami pred súčasným dátumom má najmenšiu váhu (0.00125).

Posledný krok je výber zvoleného percentilu z ľavého konca (možnej straty) váženého rozdelenia hypotetických ziskov a strát.

Realizácia prístupu historickej simulácie pozostáva zo štyroch fáz:

- identifikácia rizikových faktorov;
- vytvorenie historických scenárov;
- vykonanie simulácie (úplné hodnotenie);
- odhadnutie hodnoty v riziku.

Trhová hodnota ako priebežný základ na výpočet hodnoty v riziku alebo iných číselných údajov rizika vo všetkých nástrojoch sa vypočítava nezávisle prostredníctvom RiskWatch metódou čistej súčasnej hodnoty – všetky budúce peňažné toky sú diskontované k aktuálnemu dátumu, pričom sa použije príslušná výnosová krivka a uskutoční sa konverzia na Sk s príslušným výmenným kurzom (pozri kapitolu Trhové údaje) alebo inými pre nástroje špecifickými metódami (t.j. pre opcie). Metódy a modely, ktoré sa využívajú v systéme RiskWatch, sú popísané v dokumentácii finančných modelov RiskWatch.

Proces výpočtu

Na historickú simuláciu využíva Riadenie rizík časovú sériu 250-tich historických scenárov. Doba držania je jeden deň a úroveň pravdepodobnosti je stanovená na 99% (ľavý koniec).

Historické časové série cien zhromažďuje odbor Riadenie rizík v Banca Intesa v Miláne v spolupráci s úsekom Riadenie rizík vo VUB. Údaje spolu s historickými scenármi a skutočnými pozíciami sa prenesú do RiskWatch, kde sa vypočítava hypotetický zisk alebo strata s využitím historických scenárov a vyberá požadovaný percentil (99% - ľavý koniec).

Požiadavky

- postačujúca dĺžka časových sérií trhových premenných (aspoň 250 denných hodnôt);
- nástroj na presný výpočet trhovej hodnoty.

Výpočet Global VaR

VaR je počítané RiskWatchom pre FX portfólio a IR portfólio osobitne. Výpočet Value-at-Risk pre všetky rizikové faktory a všetky portfóliá (Global VaR) je potom urobený v aplikácii MS Access. Používa reporty z RiskWatcha ako vstupy. Tieto reporty obsahujú historické scenáre s váhami a ziskami/stratami. Pre každý z týchto scenárov s tým istým dátumom je možné spočítať zisky/straty FX portfólia a IR portfólia a mať zisk/stratu celého portfólia. Tieto sumy spolu s váhami sú nové globálne historické scenáre. Globálne historické scenáre sú zoradené zostupne podľa hodnôt a scenár s kumulovanou pravdepodobnosťou presahujúcou 1% je zvolený za VaR scenár. (Rovnaký postup ako je popísaný hore.)

Vybraný scenár je použitý ako Global VaR pre celé portfólio a všetky rizikové faktory.

Krátky popis krokov:

1. sčítať PL pre FX konsolidované portfólio s PL pre IR trading portfólio
2. priradiť váhy každému PL
3. zoradiť podľa veľkosti PL
4. vybrať PL, ktoré je prvé cez 99%

Výhody

Táto časť popisuje výhody zvolenej metódy na výpočet hodnoty v riziku oproti parametrickej metóde a metóde Monte Carlo.

- predpoklad normálneho rozdelenia trhových premenných a určenie korelácií medzi rizikovými faktormi sa nevyžaduje;
- túto metódu je možné aplikovať aj na portfóliá s veľkým množstvom aktív a umožňuje presné zmeranie rizika aj z nelineárnych pozícií;
- metóda používa vybraný časový horizont na meranie hodnoty v riziku. Zisky alebo straty sa jednoducho zmerajú za intervaly, ktoré korešpondujú s dĺžkou horizontu. (v našom prípade je horizont stanovený ako jeden deň) ;
- metóda historickej simulácie sa nespolieha na špecifické predpoklady o oceňovacom modeli alebo na stochastickú štruktúru trhu;
- použitá metóda je v súlade s metodikou materskej spoločnosti Banca Intesa a s jej schváleným vlastným modelom na meranie trhového rizika;
- jednoduchá na vysvetlenie;
- ide o pomerne robustnú a intuitívnu metódu, ktorá je najrozšírenejšia na výpočet hodnoty v riziku;
- požiadavky na výpočet sú nižšie ako pri metóde Monte Carlo.

Nevýhody

Táto časť popisuje nevýhody zvolenej metódy na výpočet hodnoty v riziku oproti parametrickej metóde a metóde Monte Carlo. Zároveň sa tu uvádzajú možné okolnosti, keď tento model nebude pracovať efektívne.

- vyžaduje sa dostatočná kvalita a množstvo historických údajov;
- je potrebný efektívny nástroj na plné oceňovania finančných nástrojov;
- metóda nerozoznáva riziko, ktoré vyplýva zo situácií, ktoré nie sú priamo popísané v niektorom z použitých scenárov.

- Rýchlosť výpočtu je pomalšia ako v prípade parametrickej metódy výpočtu hodnoty v riziku. Výpočet nie je dostupný on-line.
- Zdroj pozícií je dôležitý pre výpočet v prípade VÚB. Proces je citlivý na zlyhanie prenosu údajov medzi spracovávajúcimi počítačmi (zodpovednosť je rozdelená medzi odbor Trhové a operačné riziko VÚB a útvar Riadenie rizík Banca Intesa).

Spätné testovanie

Meranie rizika je založené na viacerých odhadoch a špecifikovanom modeli. Tieto odhady a model sa musia neustále porovnávať so skutočnosťou, aby sa zabezpečila kvalita údajov vyjadrujúcich riziko. Preverovanie modelu porovnávaním jeho prognóz s pozorovanými údajmi sa nazýva spätné testovanie.

V prípade spätného testovania modelu výpočtu hodnoty v riziku sa vypočítaný číselný údaj, ktorý je najhoršia strata portfólia za špecifikovaný časový horizont pri danej úrovni pravdepodobnosti, neskôr porovná so skutočným ziskom/stratou tohto portfólia zrealizovaného za rovnaké časové obdobie.

Stresové testovanie

Právny rámec na zavedenie stresového testovania je zahrnutý v opatrení NBS zo dňa 16.1. 2004 o primeranosti vlastných zdrojov financovania bánk.

NBS vyžaduje, aby banka zaviedla komplexný program stresového testovania, ktorý zahŕňa stresové scenáre, kvalitatívne a kvantitatívne testy. **Kvantitatívne** stresové testy na určenie možných dopadov na banku, ktoré môžu byť spôsobené pohybmi reálnych cien, úrokových sadzieb, volatility, korelácie a iných trhových faktorov. **Kvalitatívne** testy preverujú primeranosť vlastných prostriedkov banky na ochranu proti možným stratám a určujú možnosti na zníženie rizika.

Predmet stresového testovania

Schopnosť predvídať finančnú nestabilitu je jednou z najdôležitejších vlastností na udržanie výnosov na požadovanej úrovni. Čím lepšie sa pochopia slabé miesta vo finančných systémoch a meraniach, o to viac je možné zabrániť finančným krízam. Jednou z kľúčových techník na kvantifikovanie slabých miest finančného sektora je stresové testovanie.

Hlavným cieľom stresového testovania je upozorniť inštitúciu na neočakávané straty, ku ktorým by mohlo dôjsť v prípade výnimočného, no tiež aj možného vývoja trhových faktorov. Stanovenie hranice medzi reálnym vývojom s nízkou pravdepodobnosťou a nereálnym scenárom je predmetom mnohých štúdií.

Dopad finančnej krízy nie je obmedzený iba na ziskovosť portfólií určených na obchodovanie. Finančná nestabilita ovplyvňuje rozsah ukazovateľov finančnej kvality finančnej inštitúcie.

Ukazovatele finančnej kvality (Financial Soundness Indicators - FSIs)

Kapitálová primeranosť
Kapitálová primeranosť voči trhovým rizikám
Regulatórny kapitál na rizikovo vážené aktíva
Citlivosť na trhové riziká
Durácia aktív
Durácia pasív
Čistá otvorená devízová pozícia voči kapitálu
Tržby a ziskovosť
Návratnosť aktív
Kapitálová návratnosť
Úroková marža voči hrubému príjmu
Neúročené výdavky voči hrubého príjmu
Kvalita aktív
Vysoká angažovanosť voči kapitálu

Zdroj: IMF (2003)

Otrasy a modely stresového testovania sú založené na úsudkoch a predpokladoch, preto výstup zo stresového testu nie je porovnateľný s ukazovateľmi FSI, ktoré merajú skutočný stav vo finančnom systéme. Stresové testovanie a ukazovatele FSI zabezpečujú doplňujúce prístupy na analýzu podobných rizík. Dopĺňanie sa medzi stresovým

testovaním a ukazovateľmi FSI má pravdepodobne najväčší význam v oblasti angažovanosti voči trhovému riziku. Pokročilejšie stresové testovanie trhového rizika umožňuje použiť meranie straty z týchto stresových testov ako indikátor kvality spolu s ukazovateľmi FSI trhového rizika. Je pravdepodobnejšie, že toto bude prípad sofistikovanejších systémov, kde banky vykonávajú časté stresové testy trhových rizík ako neoddeliteľnú súčasť riadenia rizík. Výsledok týchto stresových testov môže byť uvedený vo forme porovnateľnej s príslušným ukazovateľom FSI (napr. ako meranie straty pomernej ku kapitálu v prípade šoku určitej veľkosti).

Metódy stresového testovania a merania hodnoty v riziku

Všetky metódy merania hodnoty v riziku sú založené na hodnotení strát z historických volatilit a korelácií alebo z historických scenárov cien. Hodnotenie sa vykonáva s vopred zadefinovanou úrovňou pravdepodobnosti (úroveň istoty). Metódy merania hodnoty v riziku nepokrývajú „hrubé konce“ a pohyby, ku ktorým došlo v minulosti a ktoré nie sú zahrnuté v skupine údajov. Na druhej strane budúcnosť je nenapodobiteľná a nemôže byť zobrazená v minulosti.

Stresové scenáre

Odbor Trhové a operačné riziko v spolupráci s odborom Korporátne stratégie a ekonomické analýzy vytvára skupinu stresových scenárov – scenárov, ktoré odrážajú stav trhových faktorov počas finančnej krízy a prehodnocuje skutočné pozície s týmito scenármi. Zmena trhovej hodnoty medzi skutočnou situáciou a scenárom sa považuje za stresovú hodnotu.

Tieto stresové hodnoty sa potom priamo a aj v porovnaní s ukazovateľmi FSI vykazujú pre vedenie v dennej správe o riziku a výboru ALCO sa predkladajú v mesačnej správe o riziku.

Skupina scenárov je dynamická a odráža aktuálny vývoj cien (úrokové sadzby, výmenný kurz a predpokladaná volatilita) a aktuálne pozície.

9.2 Kvantitatívne ukazovatele

Údaje v tabuľkách dokumentujú najvyššiu, najnižšiu a strednú dennú mieru hodnoty trhového rizika za vykazované obdobie a taktiež hodnoty na konci sledovaného obdobia. V tabuľkách sa nachádzajú údaje o výsledkoch spätného testovania (ST) za sledované obdobie. Počet prekročení pri spätnom testovaní je nízky a dokazuje vysokú kvalitu použitého modelu.

Celý rok 2010					
	Zostatok na konci obdobia	Priemer	Maximum	Minimum	ST Prekročenia
Cudzomenové riziko	58 112	99 249	307 444	7 879	4
Úrokové riziko	96 176	104 950	160 926	74 918	2
Celkové riziko	112 778	162 943	367 399	79 773	3

Október - December 2010					
	Zostatok na konci obdobia	Priemer	Maximum	Minimum	ST Prekročenia
Cudzomenové riziko	58 112	51 206	155 735	7 879	0
Úrokové riziko	96 176	98 673	133 620	81 246	1
Celkové riziko	112 778	135 543	263 929	94 118	1

10. Operačné riziko³⁵

10.1 Kvalitatívne zverejnenie

Operačné riziko sa definuje ako „riziko strát vyplývajúcich z nevhodnosti alebo zo zlyhania postupov, ľudských zdrojov a interných systémov, resp. z externých udalostí. Zahŕňa aj právne riziko, ktoré je rizikom strát, nedostatkov, vyplývajúce z nedodržovania zákonov a regulácií, zo zmluvných alebo mimozmluvných zodpovedností alebo z iných konfliktov; strategické ani reputačné riziko nie je zahrnuté.

V rámci Divízie Riadenia rizík zriadila Skupina VÚB, pre účely riadenia operačných rizík, centralizovanú funkciu. Táto funkcia je zodpovedná za definíciu, implementáciu a monitoring metodologického a organizačného aspektu, ako i meranie rizikového profilu, verifikáciu efektívnosti opatrení prijatých za účelom zníženia rizika a reporting pre top manažment, podľa štandardov a princípov definovaných materskou spoločnosťou.

V súlade s regulátornými požiadavkami, boli organizačné útvary Skupiny zapojené do procesu riadenia rizík a každému z nich bola definovaná zodpovednosť za identifikáciu, odhad, riadenia a zmierňovanie operačných rizík; v rámci nich boli identifikovaní konkrétni vedúci pracovníci a funkčné útvary, ktoré sú špecificky zodpovedné za jednotlivé oblasti riadenia Operačných rizík.

Prístupy výpočtu Operačného rizika

Počnúc 31. December 2007 prijala Skupina VÚB, pre účely merania a riadenia Operačných rizík, Štandardizovaný prístup – TSA. Neskôr, vo Februári 2010, prešla VÚB Banka na AMA prístup, pre riadenie a meranie Operačných rizík

Pre účely používania Pokročilého Prístupu Merania a Štandardizovaného prístupu, a navyše k požiadavkám stanoveným regulátorom v oblasti corporate governance, prijala Banka efektívny systém pre riadenia operačného rizika, ktorý je každoročne certifikovaný v rámci samo-hodnotiaceho procesu, vykonávaného spoločnosťami Skupiny VÚB, spadajúcich do perimetra Štandardizovaného prístupu. Tento samo-hodnotiaci proces je každoročne verifikovaný odborom Vnútroštruktúrna kontrola a vnútorný audit a predkladaný predstavenstvu Banky na schválenie.

V rámci AMA prístupu je kapitálová požiadavka počítaná pomocou interného modelu, ktorý v sebe kombinuje všetky elementy definované regulátorom pre interne modely, umožňujúc tak meranie expozície viac rizikovo-senzitívne. Podľa TSA prístupu je kapitálová požiadavka počítaná vynásobením hrubého prevádzkového výnosu špecifickými, regulátorom stanovenými, percentami, a to pre každú obchodnú líniu do ktorej sú aktivity, ktoré Banka vykonáva, zaradené.

Interný AMA model, používaný pre účely výpočtu kapitálovej požiadavky pre Operačné riziko a v rámci procesu ICAAP, má nasledujúce charakteristiky.

Intesa Sanpaolo skupinový AMA model je navrhnutý tak, aby kombinoval všetky významné kvantitatívne (interné a externé historické dáta o udalostiach operačného rizika) a kvalitatívne zdroje informácií (analýza scenárov a hodnotenie obchodného prostredia).

Kvantitatívny komponent je založený na odhade historických dát interných udalostí (zbierané org. útvarmi, verifikované decentralizovanými a centralizovanými funkčnými útvarmi a riadené dedikovaným IT systémom) a externých udalostí (zahŕňajúc účasť v konzorciách ako „Database Italiano Perdite Operative“ – Databáza Talianskych operačných strát – spravovanom Talianskou Asociáciou Bánk a Operational Riskdata eXchange Association), používajúc štatisticko-poistné modelovacie techniky, kde je frekvencia a objem udalosti, krivky rozdelenia ročnej straty a nasledujúcich mier rizika, odhadovaná separátne a následne spájaná pomocou Montecarlo simulácií.

Kvalitatívny komponent (analýza scenárov) sa sústreďuje na posúdenie rizikovej angažovanosti každej jednotky, pričom vychádza zo štruktúrovanej zbierky subjektívnych odhadov, odhadovaných priamo manažmentom (dcérske spoločnosti, jednotlivé Divízie Banky, Riadiace centrum), za účelom odhadu potenciálneho ekonomického dopadu konkrétnych významných udalostí operačného rizika; takéto odhady, spracované štatisticko-poistnými technikami, počítajú neočakávanú stratu, ktorá je následne integrovaná s odhadom získaným z historických strát.

Výsledná hodnota Capital-at-Risk slúži preto pre potreby merania na úrovni Skupiny, po zohľadnení efektov poistenia, ktoré má znášať maximálne možnú ročnú stratu (worst loss); Výška hodnoty Capital-at-Risk sa odhaduje pri použití modelu Loss Distribution Approach model (poistno-matematický model na výpočet hodnoty Value-at-Risk operačných strát), použitý vzhľadom na kvantitatívne a kvalitatívne údaje pri predpoklade ročného obdobia odhadu s 99,9 %; metodika pri výpočte používa aj „korekčný faktor“, ktorý je získaný z kvalitatívnej analýzy rizika hodnotenia faktorov obchodného prostredia a internej kontroly, za účelom zohľadnenia efektívnosti interných kontrol rôznych organizačných útvarov.

³⁵ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 18)

Skupina VÚB používa tradičný model na transfer operačných rizík (poistenie) s cieľom zmierniť dôsledok akýchkoľvek nečakaných strát.

Zabezpečenie súladu so štandardmi skupiny VÚB je podporené programom pravidelných previerok vykonávaných odborom Vnútna kontrola a vnútorný audit. Výsledky týchto previerok sú prerokúvané s vedením príslušného obchodného útvaru, ktorého sa týkajú, pričom zhrnutia sa predkladajú auditorskému výboru a nadriadenému vedeniu skupiny VÚB.

11. Akciové riziko: zverejnenia pre pozície bankovej knihy³⁶

11.1 Kvalitatívne zverejnenie

Akciové riziko zahrnuté v bankovej knihe: rozdielnosť medzi expozíciami podľa zamerania na ich cieľ

Investície do akcií v rámci skupiny majú rôzne funkcie:

- strategickú – podniky s rozhodujúcim vplyvom a spoločné podniky v odvetví;
- inštitucionálnu – investície v pridružených podnikoch, konzorciách a miestnymi inštitúciách;

Vykazovanie a ocenenie akciových nástrojov obsiahnutých v bankovej knihe

Akciové expozície zahrnuté v bankovej knihe sú obsiahnuté v súvahe v položkách dcérske, pridružené a spoločné podniky a v cenných papieroch na predaj. Dcérske spoločnosti sú zahrnuté iba pre účely individuálnej finančnej závierky VÚB banky.

Dcérske, pridružené a spoločné podniky – účtovné metódy pre individuálnu závierku

Dcérske, pridružené a spoločné podniky sú vykázané v obstarávacej cene zníženej o opravné položky. Opravná položka predstavuje rozdiel medzi účtovnou hodnotou podielu v spoločnosti a súčasnou hodnotou očakávaných budúcich peňažných tokov diskontovaných aktuálnou trhovou mierou návratnosti podobného finančného majetku.

Pridružené a spoločné podniky – účtovné metódy pre konsolidovanú závierku

Pridružené spoločnosti sú podniky, v ktorých má skupina VÚB podstatný vplyv, ale nie kontrolu finančných a prevádzkových činností. Investície do pridružených podnikov sa zahŕňajú do účtovnej závierky použitím metódy vlastného imania od momentu získania podstatného vplyvu do momentu jeho straty.

Spoločne kontrolované podniky sú spoločnosti, ktorých aktivity sú riadené skupinou VÚB spoločne s inými subjektmi na základe zmluvy. Spoločne kontrolované podniky sa zahŕňajú do účtovnej závierky použitím metódy vlastného imania od momentu získania spoločnej kontroly do momentu skončenia tejto kontroly.

Test na zníženie hodnoty investícií

Ku dňu zostavenia závierky sú investície do pridružených alebo spoločných podnikoch testované na zníženie hodnoty za účelom objektívneho posúdenia, že čistá účtovná hodnota týchto aktív nie je znehodnotená. Test zníženia hodnoty zahŕňa overenie existencie indikátorov znehodnotenia a určenie zníženej hodnoty. Prítomnosť špecifických indikátorov znehodnotenia má za následok vykázanie opravnej položky vo výške rozdielu medzi odhadovanou realizovateľnou a účtovnou hodnotou. Realizovateľná hodnota predstavuje vyššiu z reálnej hodnoty mínus náklady na predaj a hodnoty v použití. Hodnota v použití je súčasná hodnota očakávaných budúcich príjmov z aktíva ktoré podlieha testovaniu. Odráža odhadované očakávané budúce príjmy z aktíva, odhad možných zmien v sume a/alebo načasovaní príjmov, časovú hodnotu peňazí, cenu odrážajúcu riziko aktív a ostatné faktory, ako napríklad nelikvidnosť aktív, ktorá môže spôsobiť zvýšené očakávania budúcich príjmov z aktíva účastníkmi trhu. Hodnota v použití je určená diskontovaním budúcich príjmov.

Cenné papiere na predaj – účtovné metódy

Cenné papiere na predaj predstavujú také finančné aktíva, ktoré nie sú zaradené do kategórie cenné papiere určené na obchodovanie alebo držané do splatnosti. V účtovnej závierke sa tento majetok vykazuje v reálnych hodnotách.

Reálna hodnota majetku, pre ktorý existuje aktívny trh a ktorého trhovú hodnotu možno spoľahlivo určiť, sa stanovuje podľa trhovej ceny na burze. Ak trhovú cenu nie je k dispozícii, reálna hodnota sa určí odhadom pomocou súčasnej hodnoty budúcich peňažných tokov.

Podielové cenné papiere, pri ktorých nie je možné spoľahlivo určiť reálnu hodnotu sú vykazované v obstarávacej cene zníženej o opravné položky. Pri finančných investíciách na predaj skupina VÚB ku každému dátumu súvahy posudzuje, či existuje objektívny dôkaz o znížení hodnoty investície alebo skupiny investícií.

V prípade dlhových nástrojov klasifikovaných ako k dispozícii na predaj sa zníženie hodnoty posudzuje na základe tých istých kritérií ako finančný majetok vykázaný v amortizovanej hodnote. Ak sa reálna hodnota dlhového nástroja zvýši, pričom tento nárast možno objektívne prisúdiť udalosti, ktorá nastala po vykázaní straty zo zníženia hodnoty vo výkaze komplexného výsledku, príslušná strata zo zníženia hodnoty sa rozpúšťa prostredníctvom výkazu komplexného výsledku.

V prípade majetkových účasti klasifikovaných ako k dispozícii na predaj medzi objektívne dôkazy patrí významný resp. dlhotrvajúci pokles v reálnej hodnote investície pod jej obstarávaciu cenu. Kedykoľvek existuje dôkaz o znížení hodnoty, kumulatívna strata – vykázaná ako rozdiel medzi obstarávacou cenou a súčasnou reálnou hodnotou po odpočítaní straty zo zníženia hodnoty tejto investície – sa preúčtuje z vlastného imania a vykáže sa ako zisk alebo

³⁶ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 19)

strata. Straty zo zníženia hodnoty majetkových účastí sa nerozpúšťajú prostredníctvom ziskov alebo strát; následný nárast reálnej hodnoty majetkových účastí po znížení hodnoty sa vykáže priamo do vlastného imania

Nerealizované zisky a straty vyplývajúce zo zmeny reálnej hodnoty cenných papierov na predaj sa vykazujú v položke „Oceňovacie rozdiely“ vo vlastnom imaní na dennej báze.

Výnosy z úrokov z cenných papierov na predaj sa denne časovo rozlišujú a vykazujú vo výkaze ziskov a strát ako „Úrokové a obdobné výnosy“.

11.2 Kvalitatívne zverejnenie

Banková kniha: súvahové expozície bankovej knihy

	Podiel v %	Dôvod držby	Metóda ocenenia	Účtovná hodnota (tis. EUR)	Kótované	Zisky/ straty z predaja	Vlastné zdroje	Nerealizované zisky/ straty
Dcérske spoločnosti								
Consumer Finance Holding, a.s.	100	strategický	cena obstarania	53 114	nie	n/a základné		-
VÚB Leasing, a.s.	100	strategický	cena obstarania	36 258	nie	n/a základné		-
VÚB Asset Management, správ. spol. a.s.	100	strategický	cena obstarania	2 821	nie	n/a základné		-
VÚB Factoring, a.s.	100	strategický	cena obstarania	4 235	nie	n/a základné		-
VÚB Leasingová, a.s., v likvidácii	100	strategický	cena obstarania	324	nie	n/a základné		-
Recovery, a.s.	100	strategický	cena obstarania	458	nie	n/a základné		-
Pridružené spoločnosti								
Slovak Banking Credit Bureau, s.r.o.	33,3	inštitucionálny	vlastné imanie	3	nie	n/a základné		-
Spoločne kontrolované podniky								
VÚB Generali DSS, a.s.	50	strategický	vlastné imanie	16 597	nie	n/a základné		-
Ostatné - portfólio AFS								
RVS Studene (BZCS), a.s.	8,38	inštitucionálny	cena obstarania	574	nie	n/a základné		-
S.W.I.F.T.	0,02	inštitucionálny	cena obstarania	65	nie	n/a základné		-
Visa Europe Limited	0,01	inštitucionálny	cena obstarania	0	nie	n/a základné		-

Tabuľka obsahuje tiež dcérske spoločnosti, ktoré sú v individuálnej účtovnej závierke spoločnosti VÚB zaúčtované v cene obstarania.

12. Úrokové riziko plynúce z pozícií v bankovej knihe³⁷

12.1 Kvalitatívne zverejňovanie

Úrokové riziko

Hlavný typ rizika, ktorému sú vystavené neobchodné portfóliá banky, predstavuje riziko straty z fluktuácií budúcich peňažných tokov alebo reálnych hodnôt finančných nástrojov spôsobených zmenami trhových úrokových sadzieb. Riadenie úrokového rizika prebieha najmä prostredníctvom sledovania úrokových gapov. Finančné nástroje sú zaradené do gapov podľa dátumu splatnosti (nástroje s fixnou úrokovou sadzbou) alebo podľa najbližšej doby fixácie (nástroje s pohyblivou úrokovou sadzbou). Aktíva a pasíva, ktoré nemajú zmluvnú splatnosť alebo nepriinášajú úrok sú zaradené podľa interného modelu založeného na behaviorálnych predpokladoch.

Útvár Riadenia rizík je zodpovedný za sledovanie týchto gapov minimálne na mesačnej báze.

Úrokové riziko je merané tiež analýzou posunu výnosových kriviek o +1 a +200 bázických bodov. Tieto štandardné scenáre sa aplikujú na mesačnej báze.

Senzitivita úrokovej marže je meraná na základe paralelného posunu výnosových kriviek o ± 100 bázických bodov počas nasledujúcich 12 mesiacov. Je nutné zdôrazniť, že táto miera znázorňuje efekt pohybu výnosových kriviek na súčasné portfólio, čiže neobsahuje predpoklady budúcich zmien v štruktúre aktív a pasív banky, a preto nemôže slúžiť na predpovedanie budúcich úrovní úrokových marží.

VaR metodológia je použitá na výpočet alokácie ekonomického kapitálu na pokrytie úrokového rizika bankovej knihy. Všetky výpočty prebiehajú na individuálnej úrovni VÚB banky ako aj jej dcérskych spoločností.

Celkové úrokové pozície bankovej knihy sú riadené útvárom Riadenie aktív a pasív, ktorý používa rozličné súvahové a podsúvahové nástroje na riadenie úrokových pozícií vyplývajúcich z činnosti bankovej knihy.

Úrokové riziko predstavuje riziko zmeny reálnej hodnoty finančných nástrojov spôsobenej zmenami trhových úrokových sadzieb. Úrokové riziko úzko súvisí s rozdielnou dobou splatnosti (precenenia) aktív a pasív. Dĺžka doby fixácie úrokovej sadzby finančného nástroja indikuje mieru, do akej je daný nástroj vystavený úrokovému riziku.

Modely aplikované na výpočet úrokového gapu

Každý finančný a nefinančný nástroj je zaradený do gapu podľa zmluvnej alebo behaviorálnej doby precenia.

Zmluvná doba precenenia

Táto kategória predstavuje nástroje, pri ktorých VÚB skupina vie presne určiť, kedy dôjde k ich maturite/preceneniu. Tento prístup je aplikovaný najmä vydané a nakúpené dlhové cenné papiere, úvery a termínové depozitá.

Behaviourálna doba precenenia

Do tejto kategórie sú zaradené položky, pri ktorých sa nedá určiť doba splatnosti alebo precenenia (napríklad bežné účty). V tomto prípade je nutné vytvoriť isté predpoklady o správaní sa týchto položiek, ktoré sú založené na hĺbkovej analýze Skupinových historických údajov ako aj na štatistickej analýze. Do analýzy sú zahrnuté aj položky ako sú fixné aktíva, vlastné imanie, opravné položky a pod., ktoré nemajú určenú splatnosť a musia byť tiež modelované.

Na základe historických pozorovaní a stanovených metód sa vypočíta stabilná časť, ktorá je následne lineárne amortizovaná na najbližších 10 rokov, zvyšná časť sa priradí do „overnight“ kategórie. Pre bežné účty sa časť necitlivá na zmeny úrokových sadzieb lineárne amortizuje na najbližších 10 rokov. Zvyšná časť je zaradená do „overnight“ kategórie. Fixné aktíva, ako sú hmotný a nehmotný majetok, ako aj fixné pasíva, ako je vlastné imanie, sú lineárne amortizované na najbližších 10 rokov.

³⁷ Opatrenie NBS 15/2010, §1, odsek 20)

12.2 Kvantitatívne zverejňovanie

Úrokové riziko

Senzitivita úrokovej marže v horizonte 1 roka - za predpokladu paralelného nárastu výnosovej krivky o 100 bázických bodov - dosiahla hodnotu 6 032 tisíc EUR na konci decembra 2010, v porovnaní s -282 tisíc EUR na konci roka 2009.

V roku 2010 úrokové riziko bankovej knihy Skupiny, merané pomocou analýzy paralelného pohybu výnosovej krivky o 1 bázický bod, zaznamenalo na konci decembra 2010 hodnotu 111 tisíc EUR, v porovnaní s 28 tisíc EUR na konci roka 2009.

	tis. EUR	
	Dec 2010	Dec 2009
EUR	102	21
CZK	8	7
Iné	1	-
Spolu	<u>111</u>	<u>28</u>

13. Vyhlásenie manažéra zodpovedného za vypracovanie finančných správ spoločnosti

Manažér zodpovedný za vypracovanie finančných správ spoločnosti, Domenico Cristarella, v súlade s par. 2, článok 154 talianskej legislatívy Consolidated Law on Finance 58/98 vyhlasuje, že účtovné informácie obsiahnuté v tomto dokumente korešpondujú s účtovnými zápismi, knihami, účtovnými závierkami a finančnými výkazmi spoločnosti.

15. marec 2011

Domenico Cristarella
Manažér zodpovedný za vypracovanie
finančných správ spoločnosti